



«Ամերիարանկ» ՓԲԸ

**Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ
2024թ. երրորդ եռամսյակի համար**

Բովանդակություն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	4
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	5
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	6
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	7

ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՄԱԽՄԱՐՎԱԾ ՀԱԾՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԳՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
30 սեպտեմբեր 2024թ.

Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**

Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0010, Վ. Սարգսյան 2, հեն՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄ	Ծնթ.	01/07/2024-30/09/2024	01/01/2024-30/09/2024	01/07/2023-30/09/2023	01/01/2023-30/09/2023
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	4	34,620,214	98,621,239	28,248,136	79,256,661
Այլ տոկոսային եկամուտներ	4	1,715,760	4,783,559	1,207,064	3,499,210
Տոկոսային ծախսեր	4	(12,698,356)	(35,739,446)	(9,896,749)	(29,062,027)
ՉՈՒՏ ՏՈՎՈՍԱԿՆԵՐ ԵԿՎՍՈՒՏ		23,637,618	67,665,352	19,558,451	53,693,844
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ	5	5,184,726	14,083,199	4,294,855	11,927,795
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	5	(1,009,910)	(2,503,768)	(838,963)	(2,282,908)
ՄԻՋՆՈՐԴԱՎՃԱՐՆԵՐԻ ԵՎ ԱՅԼ ՎՃԱՐՆԵՐԻ ԳԾՈՎ ՉՈՒՏ ԵԿՎՍՈՒՏ		4,174,816	11,579,431	3,455,892	9,644,887
Չուտ օգուտ/(վնաս) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով	6	(141,103)	747,852	1,273,772	2,511,857
Չուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	7	5,585,570	15,955,535	4,560,839	14,844,022
Չուտ օգուտ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային		-	201,708	26,653	41,877
Այլ գործառնական եկամուտներ	8	190,016	1,988,523	146,490	499,819
Այլ գործառնական ծախսեր	8	(2,402,437)	(6,559,092)	(2,036,352)	(5,287,690)
ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԵԿՎՍՈՒՏՆԵՐ		31,044,480	91,579,309	26,985,745	75,948,616
Չուտ արժեքընթաց կորուստներ ֆինանսական գործիքների գծով	9	(1,101,672)	(1,751,678)	(246,243)	(3,115,126)
Այլ արժեքընթաց և պահուստներ	9	-	-	-	-
ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԵԿՎՍՈՒՏՆԵՐ ԱՐԺԵԶՐԿՄԱՆ ԿՈՐՈՒՄՆԵՐԻՑ ՀԵՏՈ		29,942,808	89,827,631	26,739,502	72,833,490
Աշխատակազմի գծով ծախսեր		(9,614,241)	(30,684,459)	(8,482,805)	(23,172,890)
Վարչական ծախսեր	10	(2,799,770)	(8,207,219)	(2,666,012)	(7,474,718)
ՇԱՀՈՒՅԹ ՄԻՆՉԸ ԵՎ ՀՈՒՄԱՆ ՎՃԱՐՆԵՐԻ ՀԱՐԿՈՒՄԸ		17,528,797	50,935,953	15,590,685	42,185,882
Շահութահարկի գծով ծախս	11	(3,188,139)	(9,296,783)	(2,893,383)	(7,837,789)
ՇԱՀՈՒՅԹ ԺԱՄԱՆԱԿԱԾՐՁԱՆԻ ՀԱՄԱՐ		14,340,658	41,639,170	12,697,302	34,348,093

ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԳՅՈՒՆՔ ԺԱՄԱՆԱԿԱԾՐՁԱՆԻ ՀԱՄԱՐ ԱՌԱՆՑ ՇԱՀՈՒՄԱԿԱՆ					
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստի շարժ		172,993	695,807	113,227	556,932
- իրական արժեքի գուտ փոփոխություն		172,993	861,208	135,082	591,271
- շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված գուտ գումար		-	(165,401)	(21,855)	(34,339)
ԱՅԼ ՀԱՄԱՊԱՐՓԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԳՅՈՒՆՔ ԺԱՄԱՆԱԿԱԾՐՁԱՆԻ ՀԱՄԱՐ ԱՌԱՆՑ ՇԱՀՈՒՄԱԿԱՆ		172,993	695,807	113,227	556,932
ԸՆԴՀԱՆՈՒՄ ԸՆԴՈՒՄ ԳՆԱՆՈՒՄ ԵՎ ԳՆԱՆՈՒՄ ԳՆԱՆՈՒՄ ԳՆԱՆՈՒՄ ԳՆԱՆՈՒՄ		14,513,651	42,334,977	12,810,529	34,905,025

ՄԵԿ ԲԱԺՆԵՏՈՄՄԻՆ ԲԱԺԻՆ ԸՆԿՆՈՂ ՇԱՀՈՒՅԹ					
Բազային	26	-	355.83	-	293.42
Նորագված	26	-	355.83	-	293.42

Համախմբված հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 14.10.24թ.

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱԾՎԱԳԱՀԻ ՏԵՂԱԿԱԼ՝



ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՀԱԾՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԴՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ
30 սեպտեմբեր 2024թ.

Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԿԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**
 Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0010, Վ. Մարգարյան 2, հեռ՝ 56 11 11

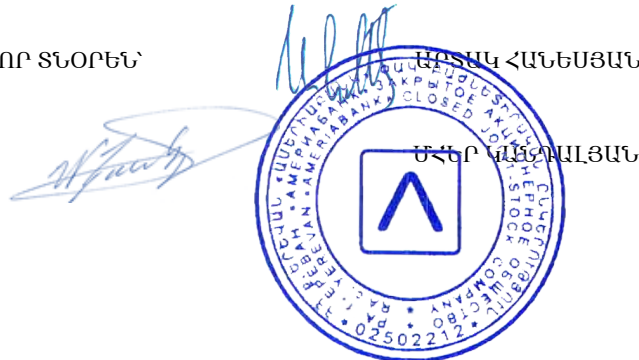
(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄ	Ծնթ.	30/09/24	31/12/2023 (ստուգված)
Ակտիվներ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	12	130,051,765	133,193,708
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ		50,711	180,687
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	13	18,080,846	14,403,924
- Բանկի կողմից պահվող		18,080,846	14,403,924
- Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	13	24,141,665	24,500,236
- Բանկի կողմից պահվող		24,141,665	23,485,945
- Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		-	1,014,291
Անորոշիչացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	13	105,660,837	99,308,586
- Բանկի կողմից պահվող		73,657,484	82,622,277
- Վաճառքի և հետզնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		32,003,353	16,686,309
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	14	78,826,683	89,965,598
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	15	23,146,256	15,527,603
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	16	1,130,381,157	984,746,562
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	17	18,236,998	15,506,305
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	18	10,771,280	11,580,789
Հետաձգված հարկային ակտիվ	11	1,135,065	2,028,346
Այլ ակտիվներ	19	17,611,819	18,638,873
Ընդամենը ակտիվներ		1,558,095,082	1,409,581,217
Պարտավորություններ			
Աձանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	13	86,292	57,674
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	20	63,978,612	54,602,822
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	25	31,262,081	17,170,201
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	21	972,139,759	907,749,557
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	22	163,211,445	118,069,175
Այլ փոխառություններ	23	14,266,625	34,473,780
Ստորադաս փոխառություններ	23	28,475,542	29,732,721
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	11	5,032,542	7,543,362
Փոխառվածության հանձնառությունների գծով պահուստ		521,701	663,272
Վարձակալության գծով պարտավորություն	18	12,563,272	13,158,183
Այլ պարտավորություններ	24	28,434,899	30,573,135
Ընդամենը պարտավորություններ		1,319,972,770	1,213,793,882
Կապիտալ			
Բաժնետիրական կապիտալ	26	54,466,380	54,466,380
Էմիսիոն եկամուտ		274,861	274,861
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		(215,766)	(911,573)
Չբաշխված շահույթ		183,596,837	141,957,667
Ընդամենը կապիտալ		238,122,312	195,787,335
Ընդամենը պարտավորություններ և կապիտալ		1,558,095,082	1,409,581,217

Համախմբված հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 14.10.24թ.

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱԾՎԱԳԱՀԻ ՏԵՂԱԿԱԼ՝



ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՄԱԽՄԲՎԱԾ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
30 սեպտեմբեր 2024թ.

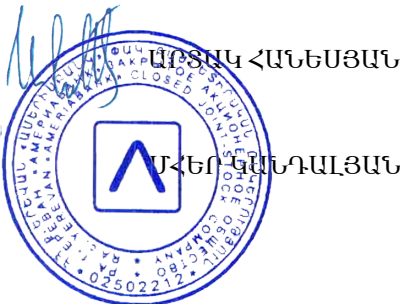
Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**
 Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0010, Վ. Սարգսյան 2, հեռ՝ 56 11 11

(հազար դրամ)

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)					
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2023թ.	54,414,765	204,113	(1,473,167)	118,905,834	172,051,545
Շահույթ ժամանակահատվածի համար	-	-	-	34,348,093	34,348,093
Ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ հետաձգված հարկից գուտ	-	-	556,932	-	556,932
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ	-	-	556,932	34,348,093	34,905,025
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	51,615	70,748	-	-	122,363
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	(17,700,000)	(17,700,000)
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	51,615	70,748	-	(17,700,000)	(17,577,637)
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբեր 2023թ.	54,466,380	274,861	(916,235)	135,553,927	189,378,933
Ընթացիկ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական)					
Մնացորդը առ 01 հունվարի 2024թ.	54,466,380	274,861	(911,573)	141,957,667	195,787,335
Շահույթ ժամանակահատվածի համար	-	-	-	41,639,170	41,639,170
Ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի գուտ փոփոխություն՝ հետաձգված հարկից գուտ	-	-	695,807	-	695,807
Ընդամենը հաշվետու ժամանակաշրջանի համապարփակ եկամուտ	-	-	695,807	41,639,170	42,334,977
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	-	-	-	-	-
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	-	-	-	-
Ընդամենը գործարքներ սեփականատերերի հետ	-	-	-	-	-
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբեր 2024թ.	54,466,380	274,861	(215,766)	183,596,837	238,122,312

Համախմբված հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 14.10.24թ.

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ-ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝



ԳԼԽԱՎՈՐ ՀԱՇՎԱԴԱՀԻ ՏԵՂԱԿԱԼ՝

(Handwritten signature)

ՄԿԵՐ ԿԱՆԿԱԼՅԱՆ

**ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ՀԱՄԱԿԱՄԱՐՎԱԾ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ
ԳՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
30 սեպտեմբեր 2024թ.**

Բանկի անվանումը՝ **ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ**
Գտնվելու վայրը՝ ՀՀ, ք.Երևան, 0010, Վ. Սարգսյան 2, հեռ՝ 56 11 11

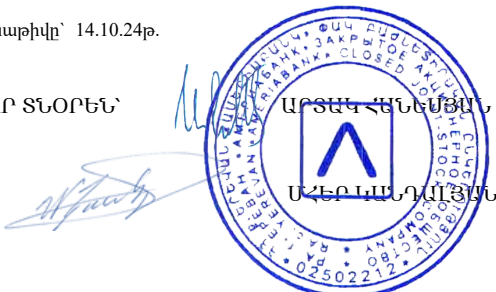
(հազար դրամ)

ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ	01/01/2024- 30/09/2024	01/01/2023- 30/09/2023
Գրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից	x	x
Ստացված տոկոսներ	102,454,839	80,840,442
Վճարված տոկոսներ	(32,997,802)	(27,708,444)
Ստացված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	14,083,199	11,927,795
Վճարված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ	(2,503,768)	(2,282,908)
Չուտ մուտքեր շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից	788,285	333,560
Չուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնություններից	16,236,414	16,731,128
Այլ գործառնական վճարումներ	(4,570,569)	(4,787,871)
Աշխատավարձ և այլ վճարումներ աշխատակիցներին	(31,955,221)	(27,506,108)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ	(4,432,838)	(4,306,926)
Գործառնական ակտիվների (ավելացում)/նվազում		
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	(3,629,327)	(1,968,843)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	9,969,872	(3,812,708)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերձիտորական պարտքեր	(7,874,541)	29,907,012
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(165,183,870)	(169,605,787)
Այլ ակտիվներ	841,270	(4,087,127)
Գործառնական պարտավորությունների ավելացում/(նվազում)		
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	(114,487)	1,501,942
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	10,534,736	(19,904,623)
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	14,196,387	(927,927)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	83,762,456	112,162,965
Այլ պարտավորություններ	(713,973)	924,453
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ՝ մինչև շահութահարկի վճարումը	(1,108,938)	(12,569,975)
Վճարված շահութահարկ	(11,067,220)	(13,593,217)
Գործառնական գործունեությունից ստացված/(օգտագործված) դրամական հոսքեր	(12,176,158)	(26,163,192)
Գրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից	x	x
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(5,819,327)	(5,377,752)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	1,505,122	24,547,516
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	(8,949,026)	59,519,841
Ներդրումային գործունեության համար (օգտագործված)/ստացված դրամական հոսքեր	(13,263,231)	78,689,605
Գրամական հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից	x	x
Վարձակալություն և գծով պարտավորությունների մարում	(1,839,550)	(1,596,613)
Վճարված շահարժեքներ	-	(17,700,000)
Մուտքեր բաժնետիրական կապիտալի թողարկումից	-	122,363
Չուտ մուտքեր այլ փոխառություններից	(18,428,934)	(23,473,739)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	48,227,159	12,957,748
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված / ֆինանսական գործունեության համար (օգտագործված) դրամական հոսքեր	27,958,675	(29,690,241)
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(5,790,990)	(4,348,113)
Արժեզրկման պահուստում փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(215)	(1,869)
Գրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ ավելացում	(3,271,919)	18,486,190
Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի սկզբում (Օտարժազրույթուն 12)	133,374,395	113,641,023
Գրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ ժամանակաշրջանի վերջում (Օտարժազրույթուն 12)	130,102,476	132,127,213

Համախմբված հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը՝ 14.10.24թ.

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ-ԳԱԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆ՝

ԳԱԽԱՎՈՐ ՀԱՇՎԱԳՐՎՈՒՄԻ ՏԵՂԱԿԱԿՆ՝



1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն (նախկին «Հայնեոարտբանկ» ՓԲԸ) (Բանկ) հիմնադրվել է 1992թ. դեկտեմբերի 8-ին՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: 2007թ-ին Բանկը ձեռք բերեց «Թի-Դի-Էյ Հոլդինգս Լիմիթիդ» ընկերությունը՝ գնելով Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 96.15%-ը: 2011թ. ընթացքում «Թի-Դի-Էյ Հոլդինգս Լիմիթիդ» ընկերությունը վերանվանվեց «Ամերիա Գրուպ» (Մի-Ուայ): 2013թ-ին «Ամերիա Գրուպ» (Մի-Ուայ) Լիմիթիդ ձեռք բերեց Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 100%-ը:

2015-2020թթ. «Ամերիա Գրուպ» (Մի-Ուայ) վաճառեց իր բաժնետոմսերի մի մասը Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկին (ՎՋԵԲ), Ասիական զարգացման բանկին (ԱՉԲ), «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերությանը և «Աֆեյան հիմնադրամ Հայաստանի համար» Ինկ.: 2020թ. հուլիսի 14-ին «Ամերիա Գրուպ» (Մի-Ուայ) վերանվանվեց «Իմաստ Գրուպ» (Մի-Ուայ):

2021թ. մարտի 9-ին «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերությունն ամբողջությամբ ձեռք բերեց Բանկի կողմից լրացուցիչ թողարկված 125 բաժնետոմսերը 320,000 դրամ անվանական արժեքով՝ 867,339 դրամով մեկ բաժնետոմսի համար:

2021թ. ապրիլի 29-ին Բանկի Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը հաստատեց բաժնետիրական կապիտալի համալրումը՝ բաժնետիրական կապիտալ փոխանցելով 16,891 միլիոն դրամի չափով Էմիսիոն եկամուտ: Այս գործարքից հետո 1 բաժնետոմսի անվանական արժեքը 320,000 դրամից ավելացավ 465,000 դրամի:

2022թ. ապրիլի 25-ին և 2023թ. հունիսի 19-ին «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերությունն ամբողջությամբ ձեռք բերեց Բանկի լրացուցիչ թողարկված 62 բաժնետոմսերը 465,000 դրամ անվանական արժեքով՝ համապատասխանաբար 938,987 դրամով և 1,102,363 դրամով մեկ բաժնետոմսի համար:

2024 թվականի ապրիլի 3-ին «Բենք օֆ Չորջիա Գրուպի ՓիԷլՄԻ» և «ՋիԷսՍի Բենք օֆ Չորջիա» ընկերությունները ձեռք բերեցին Բանկի բաժնետոմսերի 90%-ը:

Ստորև ներկայացված է Բանկի բաժնետերերի կազմը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	30/09/2024	31/12/2023
«Բենք օֆ Չորջիա Գրուպի ՓիԷլՄԻ» ընկերություն	60.00%	-
«ՋիԷսՍի Բենք օֆ Չորջիա» ընկերություն	30.0%	-
Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկ (ՎՋԵԲ)	10.00%	17.72%
«Իմաստ Գրուպ» (Մի-Ուայ)	-	48.82%
Ասիական զարգացման բանկ (ԱՉԲ)	-	13.91%
«Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ»	-	12.05%
«Աֆեյան հիմնադրամ Հայաստանի համար» Ինկ.	-	7.5%
	100.00%	100.00%

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկի վերջնական հսկող կողմը հանդիսանում է «Բենք օֆ Չորջիա Գրուպի ՓիԷլՄԻ» ընկերությունը: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չի ունեցել վերջնական հսկող կողմ:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի և երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով և արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ է: Բանկի ակտիվների և

պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանում:

Բանկն ունի 25 մասնանյութ (2023թ-ին՝ 26 մասնանյութ), որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գլխամասային գրասենյակի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վազգեն Մարգարյան փ. 2:

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Բանկի աշխատակիցների թիվը կազմել է 1,975 (2023թ-ին՝ 1,812):

2023 թվականի ապրիլի 21-ի և 2023 թվականի ապրիլի 28-ին համապատասխանաբար Բանկի կողմից հիմնադրվեցին «Ինվիս» ՓԲԸ-ն և «Դինո» ՓԲԸ-ն ՀՀ օրենսդրության համապատասխան: Ընկերությունների միակ սեփականատերը հանդիսանում է Բանկը: Ընկերությունների հիմնական գործունեություն են համարվում իրավախորհրդատվական և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ծառայությունների մատուցումը: Ընկերությունները հանդիսանում են Բանկի դուստ ընկերություններ (միասին՝ «Տումբ») և նրանց ֆինանսական տվյալները ներառվել են այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում:

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություն 31-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Խումբն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Խմբի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որին բնորոշ է զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ և միտված են բարելավման վերջին տարիների ընթացքում:

Հայաստանի տնտեսությունը հաջողությամբ դիմակայել է համաշխարհային տնտեսական ցնցումներին և կարողացել է գրանցել տպավորիչ մակրոտնտեսական ցուցանիշներ՝ հիմնականում զբոսաշրջության, մի շարք ընկերությունների Հայաստան տեղափոխվելու և դրամական փոխանցումների նշանակալի աճի շնորհիվ: Նշված բոլոր գործոնները հանգեցրել են ՀՆԱ-ի 8.7% աճի 2023թ-ին, ինչը զգալիորեն ավելի բարձր է, քան ակնկալվում էր տարեսկզբին: Արժույթի միջազգային հիմնադրամի (ԱՄՀ) ուսումնասիրության համաձայն՝ տնտեսության վերականգնումը կշարունակվի: Կառավարության 2021-2026թթ. տնտեսական ծրագիրը նպատակ ունի խթանել արտահանմանը միտված և ներդրումների վրա հիմնված աճի մոդելը լայնածավալ բարեփոխումների միջոցով:

«Standard & Poor's» վարկանիշային գործակալությունը 2024թ. օգոստոսի 23-ին վերահաստատել է Հայաստանին շնորհված BB- վարկանիշը՝ կայուն հեռանկարով: «Fitch» վարկանիշային գործակալությունը 2024թ. հուլիսի 26-ին վերահաստատել է Հայաստանին շնորհված BB- վարկանիշը՝ կայուն հեռանկարով:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված ՖՀՄՍ հաշվապահական ստանդարտների (ՖՀՄՍ հաշվապահական ստանդարտներ) համաձայն:

(բ) Զափման հիմունքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով:

(զ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Խմբի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Խմբի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը նաև այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պաշտոնական փոխարժեքներն էին համապատասխանաբար 387.29 դրամ և 404.79 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի համար և 433.34 դրամ և 447.9 դրամ 1 եվրոյի համար:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ ֆինանսական հաշվետվությունների ստանդարտների պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն սպազա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Գատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունեցել համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում:

- ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատում, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատում, արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 3(ե)(i),
- չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր:

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Այն ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում:

- ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. ընտրել մոդել ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելու համար, որոշել ելակետային տվյալներն ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելի համար, այդ թվում՝ սպազայամետ տեղեկատվության ներառումը – Ծանոթագրություն 27(գ),
- ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում – Ծանոթագրություն 32:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի փոփոխություններ

Խումբը վաղաժամ չի կիրառել հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած որևէ նոր ստանդարտ, մեկնաբանություն կամ փոփոխություն այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս:

Տեղեկատվություն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասերի վերաբերյալ

Խումբը կիրառում է «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտումը» (ՀՀՄՍ 1-ի և ՖՀՄՍ վերաբերյալ գործնական առաջարկներ 2-ի փոփոխություններ) 2023թ. հունվարի 1-ից: Թեև փոփոխությունները չեն հանգեցրել որևէ փոփոխության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում, դրանք ազդեցություն են ունեցել համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայտված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ տեղեկատվության վրա:

Փոփոխությունները պահանջում են բացահայտել հաշվապահական հաշվառման «էական», այլ ոչ «նյութական» մասերը: Փոփոխությունները ներառում են նաև ուղեցույց հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտման հետ կապված էականության հասկացության կիրառման վերաբերյալ՝ օգնելով կազմակերպություններին տրամադրել կազմակերպությանը հատուկ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ օգտակար տեղեկատվություն, որն անհրաժեշտ է օգտագործողներին ֆինանսական հաշվետվություններում ներառված այլ տեղեկատվությունը հասկանալու համար:

Դեկլարությունը վերանայել է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը և թարմացրել է Ծանոթագրություն 3-ում՝ «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասեր» (2022թ-ին՝ «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասեր») բացահայտված որոշակի տեղեկատվությունը՝ փոփոխություններին համապատասխան:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական մասեր

Ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար և Խմբի անդամ ընկերությունների կողմից:

(ա) Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են Խմբի ֆունկցիոնալ արժույթի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ կորուստն իրենից ներկայացնում է տարբերությունը ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույթով հաշվարկված տոկոսների և վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված արտարժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքների վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված փոխարժեքային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներ են կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող մնացորդներն, այդ թվում՝ ՀՀ դրամով արտահայտված պարտադիր պահուստը և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

(գ) Տոկոսներ

Արդյունավետ տոկոսադրույք

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը զեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս ԽՈՒՄԸՐ գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի գծով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է լողացող դրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու համար: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է նաև իրական արժեքի հեջի ճշգրտումներն արտացոլելու համար այն ամսաթվի դրությամբ, երբ սկսվում է համապատասխան ճշգրտման ամորտիզացիայի հաշվարկը:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը նվազում է:

Տեղեկատվությունն այն մասին, թե որ դեպքերում են ֆինանսական ակտիվները համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, ներկայացված է Ծանոթագրություն 3 (ե) (iv) կետում:

Ներկայացում

Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները,
- իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով տոկոսները:

Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված այլ տոկոսային եկամուտը ներառում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ոչ ածանցյալ պարտքային ֆինանսական գործիքների և ֆինանսական վարձակալություններում գուտ ներդրումների գծով տոկոսային եկամուտը:

Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսը:

(դ) Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 3 (զ)):

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Խումբը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք առաջանում են հաճախորդների հետ իրականացված փաստացի գործարքներից: Ծախսերը, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են եկամտի առաջացմանը և չեն բխում հաճախորդների հետ իրականացված փաստացի գործարքներից, Խումբը դասակարգում է որպես այլ գործառնական ծախսեր: Մնացած բոլոր ծախսերը դասակարգվում են որպես ընդհանուր վարչական ծախսեր:

(ե) Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

i. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ և ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտը և կորուստները:

- արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստ և հակադարձումներ և
- արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտներ և կորուստներ:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ կորուստը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Առևտրական նպատակով չափվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Խումբը կարող է անշրջելի ընտրություն կատարել՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներկայացնելու իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Այս բաժնային գործիքների գծով օգուտները և կորուստները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ, և շահույթում կամ վնասում արժեզրկում չի ճանաչվում: Ծահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ շահաբաժինն ակնհայտորեն ներկայացնում է ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտները և կորուստները փոխանցվում են չբաշխված շահույթ՝ ներդրման օտարման պահին:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Խումբը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այլապես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Խումբը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվություն տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացումը, տոկոսային եկամտաբերության որոշակի մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Խմբի ղեկավարությանը:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՛ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը չի դիտարկվում մեկուսի, այն դիտարկվում է որպես մեկ ընդհանուր վերլուծության մաս առ այն, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Խմբի առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու համար:

Գնահատում, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են, Խումբը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այս պայմանը: Գնահատումն իրականացնելիս Խումբը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են Խմբի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածությունների), և

- հատկանիշները, որոնք փոփոխում են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը, օրինակ՝ տոկոսադրույքների պարբերաբար վերասահմանումը:

Խումբն ունի հաստատուն տոկոսադրույքով երկարաժամկետ վարկերի պորտֆել, որոնց հետ կապված հնարավորություն ունի վերանայել տոկոսադրույքը ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխության դեպքում: Վարկառուն հնարավորություն ունի կամ համաձայնվել վերանայված տոկոսադրույքի հետ, կամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց տուգանքի: Խումբը որոշել է, որ այս վարկերի պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, քանի որ այս հնարավորությունից օգտվելու դեպքում տոկոսադրույքն այնպես է փոփոխվում, որ դառնում է փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխառվածության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի համար հատուցում: Փոխարենը, Խումբն այս վարկերը դիտարկում է որպես ըստ իրենց էության լողացող տոկոսադրույքով վարկեր (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (iii)):

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Խումբը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխառվածության հանձնառությունների, դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

ii. Ապահանջում

Ֆինանսական ակտիվներ

Խումբն ապահանջում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Խումբը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապահանջելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապահանջված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորդված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապահանջման ժամանակ: Ապահանջման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Խմբի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Խումբն իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապահանջվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխառվածությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Խումբը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Խումբը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Խումբը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

iii. Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների վերափոխում

Ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխում

Երբ ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխման արդյունքում փոխվում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքը, Խումբը վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը բարեփոխումով պահանջվող փոփոխությունն արտացոլելու համար: Ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխումը պահանջում է պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխություն, եթե բավարարվում են հետևյալ պայմանները.

- փոփոխությունն անհրաժեշտ է որպես բարեփոխման ուղղակի հետևանք և
- պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու նոր հիմքը տնտեսապես համարժեք է նախորդ հիմքին, այսինքն՝ անմիջապես նախքան փոփոխությունը գործող հիմքին:

Եթե ի լրումն ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխումով պահանջվող պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխությունների կատարվում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության այլ փոփոխություններ, Խումբը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքն ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխումով պահանջվող փոփոխությունն արտացոլելու համար: Այնուհետև Խումբը լրացուցիչ փոփոխությունների նկատմամբ կիրառում է պայմանների փոփոխման հաշվառմանը վերաբերող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության դրույթները:

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերափոխվում են, Խումբը գնահատում է, արդյոք վերափոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի վերափոխում»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապահանջվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները: Որպես փոփոխության մաս ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ.

- վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացվում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափման մեջ,
- մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես ապահանջումից օգուտի կամ կորուստի մաս:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի վերափոխումը չի դիտարկվում որպես վերափոխում, եթե բխում է գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ Խմբի կողմից տոկոսադրույքների փոփոխությունը ՀՀ ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով Խումբն իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն:

Խումբն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են վերափոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Խումբը գնահատում է վերափոխման նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ,

քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Խումբը կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապահանջման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Խումբը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանությանը:

Եթե դրամական հոսքերի վերափոխումը պայմանավորված է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա որպես կանոն վերափոխման նպատակն է առավելագույն չափով վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով: Եթե Խումբը մտադիր է այնպես վերափոխել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներվեն դրամական հոսքերը, ապա այն նախ դիտարկում է, արդյոք ակտիվի մի մասը պետք է դուրս գրվի նախքան վերափոխումը կատարելը (տես ստորև ներկայացված դուրսգրման քաղաքականությունը): Այս մոտեցումն ազդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրա և նշանակում է, որ ապահանջման չափանիշները միշտ չէ որ բավարարվում են նման դեպքերում: Խումբն իրականացնում է նաև որակական գնահատում՝ վերափոխման նշանակալի լինելը գնահատելու համար:

Եթե ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի վերափոխումը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապահանջմանը, Խումբը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպես վերափոխումից օգուտ կամ կորուստ շահույթում կամ վնասում: Լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների համար վերափոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Վերափոխման շրջանակում ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է վերափոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Եթե նման վերափոխումն իրականացվում է փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, ապա օգուտը կամ կորուստը ներկայացվում է արժեքկրումից կորուստների հետ միասին: Մյուս դեպքերում այն ներկայացվում է որպես արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ:

Հաստատուն տոկոսադրույքով վարկերի համար, որոնց դեպքում փոխառուն հնարավորություն ունի վաղաժամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց էական տուգանքի, Խումբը հաշվառում է տոկոսադրույքի վերափոխումը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքի մակարդակը՝ կիրառելով լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Սա նշանակում է, որ արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Խումբն ապահանջում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ վերափոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ վերափոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում վերափոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և վերափոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր վերափոխված ֆինանսական պարտավորությունը:

Խումբն իրականացնում է վերափոխման նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական

գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Խումբը եզրահանգում է, որ վերափոխումը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները զուտ ստացված վճարներով և զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորության վերափոխումը չի բավարարում ապահանջման պայմանները, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, զեղչելով վերափոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար վերափոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները վերափոխման պահին: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում է վերափոխված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

iv. Արժեզրկում

Տես նաև Ծանոթագրություն 27 (գ):

Խումբը ճանաչում է կորստի պահուստ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չչափվող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,
- զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալություններում,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և
- փոխատվության հանձնառություններ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվում:

Խումբը կորստի պահուստը չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներին հավասար գումարով.

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք համարվում են ցածր պարտքային ռիսկ ունեցող հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և
- այլ ֆինանսական գործիքներ (բացառությամբ ֆինանսական վարձակալություններում զուտ ներդրումների), որոնց գծով պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն չի անել սկզբնական ճանաչումից ի վեր (տես Ծանոթագրություն 27 (գ)):

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են այն ակնկալվող պարտքային կորուստները, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն անել է սկզբնական

ճանաչումից ի վեր, բայց ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված չեն) և 3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված են):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատական են և չափվում է հետևյալ կերպ.

- *Ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝* որպես բոլոր դրամական պակասորդների ներկա արժեք (դրամական պակասորդը պայմանագրին համապատասխան Խմբին հասանելիք դրամական հոսքերի և Խմբի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- *Ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝* որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,
- *չօգտագործված փոխառությունների հանձնառություններ՝* որպես հետևյալ նշվածների միջև տարբերության ներկա արժեք՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք ենթակա են վճարման Խմբին, եթե օգտագործում է փոխառությունը ստանալու իրավունքը, և այն դրամական հոսքերի, որոնք Խումբն ակնկալում է ստանալ,
- *Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր՝* որպես այն ակնկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք փոխհատուցում են տիրապետողին կրած պարտքային կորուստը՝ հանած այն գումարները, որոնք Խումբն ակնկալում է հետ ստանալ:

Տես նաև Ծանոթագրություն 27 (գ):

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապահանջելու անհրաժեշտությունը (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (ii)), և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապահանջմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասորդի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 27 (գ)):
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապահանջմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապահանջման ժամանակ: Այդ գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասորդի հաշվարկում, որը գեղջվում է ապահանջման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Խումբը գնահատում է անորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները և գուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալություններում պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից: Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, եթե տեղի են ունեցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտագանցումը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Խմբի կողմից վարկի կամ փոխառության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Խումբն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,

- հավանականությունը, որ փոխառուն կնանկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերականգնվի, կամ
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, ֆիզիկական անձանց տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման պարտքային առումով արժեզրկված լինելը գնահատելիս Խումբը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- Վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերությունում:
- Վարկունակության վարկանիշային գործակալությունների գնահատումները:
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:
- Պարտքի պայմանների վերանայման հավանականությունը, որի արդյունքում տիրապետողները կարող են վնաս կրել պարտքը կամավոր կամ պարտադիր կերպով ներելու պատճառով:
- Գործող միջազգային աջակցման մեխանիզմները, որոնք թույլ են տալիս որպես «վերջին հնարավոր վարկատու» տվյալ երկրին տրամադրել անհրաժեշտ աջակցություն, ինչպես նաև կառավարությունների և գործակալությունների հրապարակային հայտարարություններում նշված այդ մեխանիզմները կիրառելու մտադրությունը: Դա ներառում է նշված մեխանիզմների աշխատանքի արդյունավետության և, անկախ քաղաքական մտադրություններից, պահանջվող չափանիշները բավարարելու կարողության առկայության գնահատումը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով կորստի պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- *ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ*՝ որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,
- *փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր*՝ սովորաբար որպես պահուստ,
- *երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Խումբը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին*՝ Խումբը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և
- *իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ*՝ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում:

Դուրսգրումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Խումբը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ/պարտքերի գանձման միջոցներ՝ վնասման ենթակա գումարների փոխհատուցման ԽՄԻ ընթացակարգերի հետ համապատասխանություն ապահովելու համար:

Ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի մաս չհանդիսացող ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

ԽՄԻՐը գնահատում է, արդյոք ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիրը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, որը հաշվառվում է որպես այդ գործիքի բաղադրիչ, թե առանձին հաշվառվող պայմանագիր: Այս գնահատումն իրականացնելիս ԽՄԻՐը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- արդյոք երաշխավորությունը նախատեսված է պարտքային գործիքի պայմանագրի պայմաններով,
- արդյոք երաշխավորությունը պահանջվում է պարտքային գործիքի պայմանագիրը կարգավորող օրենքներով և կանոնակարգերով,
- արդյոք երաշխավորության պայմանագիրը կնքվել է պարտքային գործիքի պայմանագրի հետ նույն ժամանակ և հաշվի առնելով վերջինիս պայմանները և
- արդյոք երաշխավորությունը տրամադրվել է փոխառուի մայր կազմակերպության կամ փոխառուի խմբի անդամ հանդիսացող որևէ այլ կազմակերպության կողմից:

Եթե ԽՄԻՐը որոշում է, որ փոխառությունը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման հետ կապված վճարվելիք ցանկացած հավելավճար հաշվառվում է որպես այդ ակտիվի ձեռքբերման գործարքի գծով ծախսում: Պարտքային գործիքի իրական արժեքը և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս ԽՄԻՐը հաշվի է առնում երաշխավորությամբ ապահովվող պաշտպանության ազդեցությունը:

Եթե ԽՄԻՐը որոշում է, որ փոխառությունը չի հանդիսանում պարտքային գործիքի անբաժանելի տարր, ապա այն ճանաչում է ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է երաշխավորության հավելավճարի գծով կանխավճար, և պարտքային կորուստների դիմաց փոխհատուցում ստանալու իրավունք: Կանխավճարի տեսքով վճարված հավելավճարի գծով ակտիվը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը, որի համար ստացվել է երաշխավորությունը, ոչ պարտքային առումով արժեզրկված է և ոչ էլ ենթարկվել է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի երաշխավորությունը ստանալու պահին: Այս ակտիվները ճանաչվում են «այլ ակտիվներ» հոդվածի կազմում: ԽՄԻՐը փոխհատուցման իրավունքի գծով օգուտները կամ կորուստները ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում՝ «պարտքային ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում:

(գ) Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում «հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվություններ» հոդվածը ներառում է.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը, ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերը և ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքերը (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և
- գուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալությունում:

(ե) Ավանդներ, թողարկված պարտքային արժեթղթեր և ստորադաս պարտավորություններ

Ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ԽՄԻՐը պարտավորությունները նախորոշում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

(ը) Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխառվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով ԽՄԻՐից պահանջվում է կատարել սահմանված

վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դերքիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք չափվում են հետևյալ նշվածներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորստի պահուստից (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (iv)) և սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած, երբ տեղին է, ՖՀՄՍ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը:

Խումբը չունի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող փոխատվության հանձնառություններ:

Այլ փոխատվության հանձնառությունների համար Խումբը ճանաչում է կորստի պահուստ (տես Ծանոթագրություն 3 (ե) (iv)) ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացող պարտավորությունները ներառվում են պահուստների կազմում:

(թ) Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով կրեդիտորական պարտքերի կազմում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերքիտորական պարտքեր: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառքի պայմանագրով ձեռք բերված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ժ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները, ներառյալ հարկերը, ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես Էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Ծահաբաժիններ

Ծահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Խմբի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակաշրջանում, երբ հայտարարվում են:

(բ) Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

Խումբը ներկայացնում է մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային և նուրագված շահույթի վերաբերյալ տվյալներ իր սովորական բաժնետոմսերի համար: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է Խմբի սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող շահույթը կամ վնասը բաժանելով այդ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին՝ ճշգրտված Խմբին պատկանող իր սեփական բաժնետոմսերի թվով: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նուրագված շահույթը որոշվում է ճշգրտելով Խմբի սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող շահույթը կամ վնասը և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը՝ ճշգրտված Խմբին պատկանող իր սեփական բաժնետոմսերի թվով՝ բոլոր նուրագնող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսերի ազդեցությունը հաշվի առնելու համար, որոնք իրենցից ներկայացնում են աշխատակիցներին տրամադրված փոխարկելի պարտատոմսերը և բաժնետոմսերի օպցիոնները:

(դ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հողվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ գործարքներին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել տարվա հարկվող եկամտի գծով՝ կիրառելով այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային գեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Խումբն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթը որոշվում է հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների մարումից առաջացող գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումներով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Խմբի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այն չափով, որով հավանական է, որ Խումբն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է դրանք օգտագործվել:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Խումբը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

(խ) Համախմբման հիմունքներ

(i) Դուստր ընկերություններ

Դուստր ընկերությունները Խմբի կողմից հսկվող ընկերություններ են: Խումբը հսկողություն ունի ընկերության նկատմամբ, երբ այդ կազմակերպությունում իր ներգրավվածության արդյունքում այն ունի փոփոխական հատույցների իրավունք կամ ռիսկին ենթարկվածություն և ընկերության նկատմամբ իր իշխանության միջոցով այդ հատույցների վրա ազդելու կարողություն: Դուստր ընկերությունների ֆինանսական հաշվետվությունները ներառվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում՝ հսկողությունը սկսելու պահից մինչև հսկողության դադարեցումը:

(ii) Համախմբման ընթացքում բացառվող գործառնություններ

Ներխմբային հաշվարկների մնացորդները և գործարքները, ինչպես նաև ներխմբային գործարքներից առաջացող ցանկացած չիրացված եկամուտները և ծախսերը բացառվում են:

(կ) Գեռևա չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներ և հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների փոփոխություններ գործում են 2024թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների և փոփոխությունների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Խումբը վաղաժամ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված հաշվապահական հաշվառման ստանդարտները:

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Խմբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- Պարտավորությունների դասակարգում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ դասերի և կովենանտներ ունեցող ոչ ընթացիկ պարտավորություններ (ՀՀՄՍ 1- փոփոխություններ)
- Մատակարարների ֆինանսավորման պայմանավորվածություններ (ՀՀՄՍ 7-ի և ՖՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)
- Վարձակալության գծով պարտավորությունը վաճառքի և հետադարձ վարձակալություն գործարքների դեպքում (ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխություններ)
- Փոխանակման հնարավորության բացակայություն (ՀՀՄՍ 21-ի փոփոխություններ)

4 Չուտ տոկոսային եկամուտ

	01/07/2024/ 30/09/2024	01/01/2024/ 30/09/2024	01/07/2023/ 30/09/2023	01/01/2023/ 30/09/2023
	հազ. Դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ				
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	30,387,426	84,861,628	23,757,990	65,228,175
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,532,600	7,955,141	2,271,090	8,000,054
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	436,076	1,628,489	589,901	1,458,972
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	524,660	1,587,658	626,904	1,604,483
Փակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	186,503	831,731	234,354	691,169
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	4,681	30,567	24,347	124,001
Այլ	21,380	59,026	12,947	33,478
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	34,093,326	96,954,240	27,517,533	77,140,332
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	526,888	1,666,999	730,603	2,116,329
Ընդամենը արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	34,620,214	98,621,239	28,248,136	79,256,661
Այլ տոկոսային եկամուտ				
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	1,327,630	3,869,952	926,792	2,377,329
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	388,130	911,871	246,639	1,029,498
Աժանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	1,736	33,633	92,383
Ընդամենը այլ տոկոսային եկամուտ	1,715,760	4,783,559	1,207,064	3,499,210
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	36,335,974	103,404,798	29,455,200	82,755,871
Տոկոսային ծախս				
Հաճախորդներին ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	7,510,121	21,460,949	6,268,421	17,038,474
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	2,552,911	6,309,395	1,449,115	4,067,458
Այլ փոխառություններ և ստորադաս փոխառություններ	869,301	3,056,863	1,103,057	4,418,227
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	760,598	1,990,563	622,157	2,081,512
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	599,349	1,720,371	98,666	326,504
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	347,939	1,050,552	320,655	968,967
Ակրեդիտիվների և տրամադրված երաշխավորությունների գծով կրեդիտորական պարտքեր	58,137	150,753	34,678	160,885
Ընդամենը տոկոսային ծախս	12,698,356	35,739,446	9,896,749	29,062,027
Չուտ տոկոսային եկամուտ	23,637,618	67,665,352	19,558,451	53,693,844

5 Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ եկամուտ

	01/07/2024/ 30/09/2024	01/01/2024/ 30/09/2024	01/07/2023/ 30/09/2023	01/01/2023/ 30/09/2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ				
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	2,922,690	7,884,407	2,427,748	6,762,285
Դրամական փոխանցումներ	886,811	2,363,354	918,865	2,441,277
Կանխիկացման, հաշիվների և հեռավար համակարգի սպասարկման ծառայություններ	516,565	1,457,601	472,810	1,422,772
Երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների տրամադրում	480,302	1,359,024	291,361	765,440
Բրոքերային ծառայություններ և անդերրայթինգ	263,183	701,897	99,386	267,163
Վճարահաշվարկային գործառնություններ	86,621	226,008	65,590	204,895
Այլ	28,554	90,908	19,095	63,963
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ	5,184,726	14,083,199	4,294,855	11,927,795

Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս

Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	846,175	2,133,257	643,007	1,806,664
Դրամական փոխանցումներ	130,496	278,088	125,243	329,195
ՀՀ ԿԲ-ի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների հետ կանխիկ և անկանխիկ գործառնություններ	22,130	55,538	43,861	81,116
Երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների ստացում	1,323	6,204	8,561	26,946
Այլ	9,786	30,681	18,291	38,987
Ընդամենը միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	1,009,910	2,503,768	838,963	2,282,908
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ եկամուտ	4,174,816	11,579,431	3,455,892	9,644,887

6 Չուտ օգուտ/(վնաս) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով

	01/07/2024/ 30/09/2024	01/01/2024/ 30/09/2024	01/07/2023/ 30/09/2023	01/01/2023/ 30/09/2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Չուտ (վնաս)/օգուտ արժույթային և տոկոսադրույքային ածանցյալ գործիքների գծով	(362,997)	401,865	1,036,450	1,990,003
Չուտ օգուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով	221,894	345,987	237,322	521,854
	(141,103)	747,852	1,273,772	2,511,857

7 Չուտ օգուտ/(վնաս) փոխարժեքային տարբերություններից

	01/07/2024/ 30/09/2024 հազ. դրամ	01/01/2024/ 30/09/2024 հազ. դրամ	01/07/2023/ 30/09/2023 հազ. դրամ	01/01/2023/ 30/09/2023 հազ. դրամ
Չուտ օգուտ սիտո գործարքներից	5,207,302	16,236,414	5,590,349	16,731,128
Չուտ օգուտ/(վնաս) ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	378,268	(280,879)	(1,029,510)	(1,887,106)
	5,585,570	15,955,535	4,560,839	14,844,022

8 Այլ գործառնական եկամուտներ/ծախսեր

	01/07/2024/ 30/09/2024 հազ. դրամ	01/01/2024/ 30/09/2024 հազ. դրամ	01/07/2023/ 30/09/2023 հազ. դրամ	01/01/2023/ 30/09/2023 հազ. դրամ
Այլ գործառնական եկամուտ				
Եկամուտ խորհրդատվական ծառայություններից	7,154	1,445,705	7,792	48,792
Եկամուտ դատական գործերի համար ստացված հատուցումներից	6,753	120,129	5,824	9,688
Եկամուտ ապահովագրական գործակալությունից	57,288	150,190	57,952	123,068
Եկամուտ տեղեկանքների տրամադրումից և այլ ծառայություններից	30,934	91,312	26,425	71,967
Եկամուտ պահատուփերից	30,707	76,528	27,827	73,399
Եկամուտ վճարային տերմինալներից	10,360	24,021	7,095	11,178
Չուտ եկամուտ առգրավված ակտիվների վաճառքից	8,206	19,245	2,250	121,533
Եկամուտ ապահովագրական փոխհատուցումներից	23,568	24,117	213	2,408
Այլ	15,046	37,276	11,112	37,786
Ընդամենը այլ գործառնական եկամուտ	190,016	1,988,523	146,490	499,819

	01/07/2024/ 30/09/2024 հազ. դրամ	01/01/2024/ 30/09/2024 հազ. դրամ	01/07/2023/ 30/09/2023 հազ. դրամ	01/01/2023/ 30/09/2023 հազ. դրամ
Այլ գործառնական ծախսեր				
Վճարային համակարգերի գծով ծախսեր	1,085,945	2,805,163	920,110	2,362,441
Ծրագրային ապահովման սպասարկում	417,001	1,174,955	269,661	714,206
Երաշխիքային վճարներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական հիմնադրամին	351,647	1,008,791	364,661	867,710
Գրավի գրանցման ծախսեր	157,427	391,951	88,115	252,860
Բրոքերային ծառայությունների վճարներ	37,709	119,201	36,000	89,632
Վարկային ռեզիստի գծով ծախսեր	37,659	112,327	51,070	100,009
Բանկոմատների սպասարկման ծախսեր	37,091	106,964	31,007	91,574
Փոստային ծառայությունների վճար	34,028	98,772	42,825	113,929
Ինկասացիա	31,136	92,438	33,354	87,108
Բաժանորդային վճար	1,122	57,061	27,647	76,127

Ֆինանսական համակարգի հաշտարար	36,260	87,763	31,579	74,610
Պահառուական ծառայություններ	33,725	76,655	19,075	78,367
Վճարված տույժեր և տուգանքներ	21,510	58,250	18,977	67,167
Այլ	120,177	368,801	102,271	311,950
Ընդամենը այլ գործառնական ծախսեր	2,402,437	6,559,092	2,036,352	5,287,690

9 Չուստ արժեզրկումից կորուստներ ֆինանսական գործիքների գծով

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի ավարտված ժամանակահատվածի համար շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով արժեզրկումից կորուստները:

հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(215)	-	-	(215)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(31,594)	-	-	(31,594)
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	1,945,369	(1,096,043)	1,408,436	2,257,762
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերհտորական պարտքեր	(122,309)	-	(119,095)	(241,404)
Ֆակտորինգի գծով դերհտորական պարտքեր	(17,197)	-	-	(17,197)
Ակրեդիտիվների գծով դերհտորական պարտքեր	(5,564)	-	-	(5,564)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	381	-	-	381
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(15,950)	-	-	(15,950)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	(53,484)	196	316	(52,972)
Փոխատվության հանձնառություններ	(139,008)	(15)	(2,546)	(141,569)
Ընդամենը ծախս պարտքային կորուստների գծով	1,560,429	(1,095,861)	1,287,110	1,751,678

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են 2023թ. սեպտեմբերի 30-ի ավարտված ժամանակահատվածի համար շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով արժեզրկումից կորուստները:

հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(1,869)	-	-	(1,869)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(841)	-	-	(841)
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	(605,295)	(487,280)	4,070,999	2,978,424
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերհտորական պարտքեր	36,574	(7,205)	26,302	55,671
Ֆակտորինգի գծով դերհտորական պարտքեր	1,373	-	-	1,373

հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	(10,614)	-	-	(10,614)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(144,824)	-	-	(144,824)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	60,992	-	-	60,992
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	14,588	399	3,378	18,365
Փոխատվության հանձնառություններ	151,912	(1,821)	8,359	158,449
Ընդամենը ծախս պարտքային կորուստների գծով	(498,005)	(495,907)	4,109,038	3,115,126

10 Վարչական ծախսեր

	01/07/2024/ 30/09/2024	01/01/2024/ 30/09/2024	01/07/2023/ 30/09/2023	01/01/2023/ 30/09/2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	1,317,895	3,774,381	1,076,913	3,167,792
Գովազդ և շուկայավարում	245,608	767,862	308,270	869,613
Անձնակազմի վերապատրաստման և այլ ծախսեր	118,709	559,371	180,789	762,074
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	183,113	543,072	156,775	423,418
Մասնագիտական ծառայություններ	189,699	480,309	434,131	680,315
Զվտիսհատուցվող հարկեր վարձակալության պայմանագրերի գծով	104,836	330,606	93,381	274,459
Վարձակալության գծով այլ ծախսեր	127,278	347,532	77,041	205,487
Անվտանգության ծառայություն	95,560	286,658	83,027	239,905
Գործուղումների և ներկայացուցչական ծախսեր	99,427	224,451	31,806	122,703
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	67,251	181,626	50,414	144,800
Էլեկտրականության և կոմունալ ծախսեր	43,430	138,227	34,957	108,100
Բարեգործություն և հովանավորություն	24,713	96,628	-	38,249
Վարկերի վերադարձման գծով ծախսեր	23,831	74,091	22,018	80,098
Ապահովագրություն	21,153	64,231	27,698	74,943
Գրասենյակային ծախսեր	13,793	42,702	17,565	49,372
Հարկեր՝ բացառությամբ աշխատավարձի գծով հարկերի և շահութահարկի	10,150	34,089	11,907	37,388
Այլ	113,324	261,383	59,320	196,002
	2,799,770	8,207,219	2,666,012	7,474,718

11 Ծահույթահարկի գծով ծախս

	01/07/2024/ 30/09/2024	01/01/2024/ 30/09/2024	01/07/2023/ 30/09/2023	01/01/2023/ 30/09/2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	4,275,214	8,556,401	2,775,053	6,978,029
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման հետևանքով	(1,087,075)	740,382	118,330	859,760
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	3,188,139	9,296,783	2,893,383	7,837,789

2024թ-ին ընթացիկ հարկի կիրառելի դրույքաչափը կազմում է 18% (2023թ. համեմատ փոփոխություն տեղի չի ունեցել):

Արդյունավետ հարկային դրույքաչափի համադրում սեպտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանի համար

	01/01/2024 30/09/2024 հազ. դրամ	%	01/01/2023 30/09/2023 հազ. դրամ	%
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը	50,935,954		42,185,882	
Շահութահարկ՝ հաշվարկված հարկի կիրառելի դրույքաչափով	(9,168,472)	(18.0)	(7,593,459)	(18.0)
Զնվազեցվող ծախսեր	(128,311)	(0.25)	(244,330)	(0.6)
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	9,296,783	(18.3)	(7,837,789)	(18.6)

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ և զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն համապատասխանաբար 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Ստորև ներկայացված են ժամանակավոր տարբերությունների փոփոխությունները 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածի և տարվա ընթացքում:

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	(190,741)	(58,876)		(249,617)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	215,481	(40,932)	(152,899)	21,650
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(2,017,101)	(530,577)		(2,547,678)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքներ և պահուստներ	48,155	-		48,155
Հիմնական միջոցներ	79,426	14,429		93,855
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	(2,084,542)	145,712		(1,938,830)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	2,368,473	(107,084)		2,261,389
Այլ ակտիվներ	54,045	-		54,045
Այլ պարտավորություններ	3,652,927	(163,054)		3,489,873
Այլ փոխառություններ	(97,777)	-		(97,777)
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	2,028,346	(740,382)	(152,899)	1,135,065

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	Ճահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	(122,519)	(68,222)	-	(190,741)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	307,434	31,325	(123,278)	215,481
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	(1,515,773)	(501,328)	-	(2,017,101)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքներ և պահուստներ	43,702	4,453	-	48,155
Հիմնական միջոցներ	72,081	7,345	-	79,426
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	(1,900,615)	(183,927)	-	(2,084,542)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	2,133,370	235,103	-	2,368,473
Այլ ակտիվներ	49,047	4,998	-	54,045
Այլ պարտավորություններ	3,492,225	160,702	-	3,652,927
Այլ փոխառություններ	(88,735)	(9,042)	-	(97,777)
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ	2,470,217	(318,593)	(123,278)	2,028,346

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվել են այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց Խումբը կկարողանա օգտագործել դրանցից ստացված օգուտները:

12 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկղում	22,700,792	21,247,159
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	66,956,712	51,532,420
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- Aa1-ից Aa3 վարկանիշով	14,949,827	32,408,678
- A1-ից A3 վարկանիշով	18,360,300	21,952,059
- Baa1-ից Baa3 վարկանիշով	1,768,323	720,966
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	2,110,939	618,124
- վարկանիշ չունեցող	3,206,509	4,716,153
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	40,395,897	60,415,980
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	130,053,402	133,195,559
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,636)	(1,851)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	130,051,765	133,193,708

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2024թ. սեպտեմբերի 30-ին, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Խումբը չի ունեցել որևէ բանկում սեփական կապիտալի 10%-ը գերազանցող տեղաբաշխված միջոց: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Խումբը ունեցել է ևս մեկ բանկում տեղաբաշխված միջոցներ, որոնց մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը:

ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նոստրո հաշիվները վերաբերում են վճարահաշվարկային գործունեությանը

(տես Ծանոթագրություն 14) և անհրաժեշտության դեպքում կարող են ելքագրվել:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. Դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,851	-	-	1,851
Տեղափոխում 1-ին փուլ				
Տեղափոխում 2-րդ փուլ				
Տեղափոխում 3-րդ փուլ				
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(1,851)	-	-	(1,851)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	1,636	-	-	1,636
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	1,636	-	-	1,636
հազ. Դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	4,234	-	-	4,234
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(4,234)	-	-	(4,234)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	1,851	-	-	1,851
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,851	-	-	1,851

13 Ներդրումային արժեթղթեր և ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

(ա) Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. Դրամ
Խմբի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական արժեթղթեր	9,051,779	6,217,720
ՀՀ պետական եվրոպարտատոմսեր	2,266,309	3,600,018
Երասխանային երկրների պետական եվրոպարտատոմսեր	-	760,369
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	11,318,088	10,578,107
Հայկական ընկերությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	3,018,343	428,352
- B1-ից B3 վարկանիշով	1,340,605	1,230,498
- վարկանիշ չունեցող	2,108,729	1,544,166
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	6,467,677	3,203,016

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. Դրամ
Ընդամենը Խմբի կողմից պահվող պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	17,785,765	13,781,123
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	104,977	195,752
Ընդամենը Խմբի կողմից պահվող իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	17,890,742	13,976,875
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	-	-
ՀՀ պետական եվրոպարտատոմսեր	-	-
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	-
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	17,890,742	13,976,875

	30/09/2024 հազ. Դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Աձանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		
Արժույթային սվոփեր	190,104	427,049
Ընդամենը աձանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	190,104	427,049
Ընդամենը իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	18,080,846	14,403,924
Աձանցյալ ֆինանսական պարտավորւթյուններ		
Արժույթային սվոփեր	86,292	57,674
Ընդամենը աձանցյալ ֆինանսական պարտավորւթյուններ	86,292	57,674

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Խումբն օգտվում է «Moody's» վարկանիշային գործակալւթյան վարկանիշներից:

(բ) Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	30/09/2024 հազ. Դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Խմբի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական արժեթղթեր	17,476,062	17,209,346
ՀՀ պետական եվրոպարտատոմսեր	3,114,760	3,162,182
Օտարերկրյա պետւթյունների պետական եվրոպարտատոմսեր Ba2 վարկանիշով	1,111,967	1,140,547
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	21,702,789	21,512,075
Օտարերկրյա ընկերւթյունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- վարկանիշ չունեցող	1,940,738	1,895,563
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	1,940,738	1,895,563
Ընդամենը պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	23,643,527	23,407,638

Բաժնային ներդրումներ

	30/09/2024 հազ. Դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	498,138	78,307
Ընդամենը Խճի կողմից պահվող իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	24,141,665	23,485,945
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	-	1,014,291
ՀՀ պետական եվրոպարտատոմսեր	-	-
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	1,014,291
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	24,141,665	24,500,236

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Խճումն օգտվում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներից:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակաշրջանների համար: Կորստի պահուստը չի ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում, քանի որ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	133,542	-	-	133,542
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	(13,492)	-	-	(13,492)
Մարված ակտիվներ	(25,322)	-	-	(25,322)
Վաճառված ակտիվներ	(6,411)	-	-	(6,411)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	29,274	-	-	29,274
Մնացորդը առ 30 սպտեմբերի	117,592	-	-	117,592

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	88,253	-	-	88,253
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	96,646	-	-	96,646
Մարված ակտիվներ	(88,328)	-	-	(88,328)
Վաճառված ակտիվներ	(19,146)	-	-	(19,146)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	56,117	-	-	56,117
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	133,542	-	-	133,542

(գ) Որպես իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող նախորոշված չգնանշվող բաժնային արժեթղթեր

Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներում ներառված են ստորև ներկայացված չգնանշվող բաժնային արժեթղթերը.

Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Հիմնական գործունեությունը	Վերահսկվող %		2024թ. հազ. դրամ	2023թ. հազ. դրամ
			2024թ.	2023թ.		
ԱրՔա	Հայաստանի Հանրապետություն	Վճարային համակարգ	3.75%	3.75%	232,071	44,841
SWIFT	Բելգիա	Դրամական փոխանցումներ	0.01%	0.01%	66,067	33,466
ԵՍ ԵՄ ՓԲԸ	Հայաստանի Հանրապետություն	Ազգային նույնականացման հարթակ	7.69%	0.00%	200,000	-
					498,138	78,307

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներդրումները հիմնականում ներառում են պարտադիր բաժնետոմսերը քարտային, քլիրինգային և այլ կազմակերպություններում: Խմբի ղեկավարությունը գտնում է, որ այս գործիքների գնահատված իրական արժեքները մոտարկվում են դրանց սկզբնական արժեքներին, եթե չկա հավաստի տեղեկատվություն այդ արժեքների վերագնահատման անհրաժեշտության մասով:

(դ) Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Խմբի կողմից պահվող		
Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	42,051,523	44,691,405
ՀՀ պետական եվրոպարտատոմսեր	28,412,166	29,040,983
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	70,463,690	73,732,388
Ներդրումային հիմնադրամների պարտատոմսեր		
վարկանիշ չունեցող	-	-
- Ընդամենը ներդրումային հիմնադրամների պարտատոմսեր	-	-

Հայկական ընկերությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով վարկանիշ չունեցող	2,586,690	2,515,973
Օտարերկրյա ընկերությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր	-	-
- Aaa վարկանիշով	-	5,797,971
- վարկանիշ չունեցող	826,856	795,317
- Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	3,413,546	9,109,260
Ընդամենը Խմբի կողմից պահվող պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	73,877,236	82,841,648
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(219,752)	(219,371)
Ընդամենը Խմբի կողմից պահվող ամորտիզացված արժեքով չափվող զուտ ներդրումային արժեթղթեր	73,657,484	82,622,277
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ պետական պարտատոմսեր	22,480,957	6,478,747
ՀՀ պետական եվրոպարտատոմսեր	9,522,395	10,207,562
Օտարերկրյա պետությունների պետական արժեթղթեր	-	-
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	32,003,353	16,686,309
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	105,660,837	99,308,586

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Խումբն օգտվում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներից:

Խմբի գնահատմամբ ներդրումային հիմնադրամների վարկանիշ չունեցող պարտատոմսերի պարտքային ռիսկը մոտավորապես համապատասխանում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության B2 արտաքին վարկանիշին:

2024թ. սպտեմբերի 30-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ կառավարության, Խումբն չի ունեցել մեկ պայմանագրային կողմ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ-ի դեկտեմբերի 30-ի դրությամբ՝ առկա չէ):

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. Դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	219,371	-	-	219,371
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(20,220)	-	-	(20,220)
Մարված ակտիվներ	(503,816)	-	-	(503,816)
Վաճառված ակտիվներ	-	-	-	-

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	524,417	-	-	524,417
Մնացորդը առ 30 սպտեմբերի	219,752	-	-	219,752

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Անորոշագրված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	332,488	-	-	332,488
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	6,332	-	-	6,332
Մարված ակտիվներ	(774,787)	-	-	(774,787)
Վաճառված ակտիվներ	(12,535)	-	-	(12,535)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	667,873	-	-	667,873
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	219,371	-	-	219,371

14 Բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ		
Վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոնացված միջոց ՀՀ ԿԲ-ում	2,768,500	8,813,500
Ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում, պարտադիր պահուստներ	73,141,694	73,798,412
Այլ բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ		
Այլ բանկեր	-	-
- Aaa վարկանիշով	535,917	3,003,922
- Aa1-ից Aa3 վարկանիշով	1,817	-
- A1-ից A3 վարկանիշով	2,485,446	-
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	-	33,877
- Baa1-ից Baa3 վարկանիշով	35,625	2,688,253
- վարկանիշ չունեցող	2,893	1,804,437
Ընդամենը այլ բանկերին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	3,061,698	7,530,489
Ընդամենը բանկերին տրված համախառն վարկեր և փոխառվածություններ	78,971,892	90,142,401
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(145,209)	(176,803)
Ընդամենը բանկերին տրված գուտ վարկեր և փոխառվածություններ	78,826,683	89,965,598

(ա) Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Վարկային քարտերով գործառնությունների համար ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցը ոչ տոկոսակիր ավանդ է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի երազրումը սահմանափակված է:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ներգրավված միջոցների համար: ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 4% (2023թ-ին՝ 4%) և ամբողջությամբ պահվում է ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 18%, որից 6%-ը պահվում է ՀՀ դրամով, իսկ 12%-ը՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով (2023թ-ին՝ 6%՝ ՀՀ դրամով և

12%` ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով): ՀՀ դրամով պահվող ավանդը երթագրելու Խմբի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Խումբը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: ՀՀ դրամով պահվող պարտադիր պահուստները դասակարգվում են որպես դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (տես Ծանոթագրություն 12), քանի որ կարող են երթագրվել անհրաժեշտության դեպքում:

Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Խումբը պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ: Այդ պահուստները չեն համարվում դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ և ներառված են բանկերին տրված վարկերի և փոխառվությունների կազմում: 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող ավանդներում ներառված է 73,141,694 հազար դրամ գումարով պարտադիր պահուստն արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար (2023թ-ին՝ 73,798,412 հազար դրամ):

(բ) Բանկերին տրված վարկերի և փոխառվությունների կենտրոնացում

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Խումբը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող այնպիսի բանկեր, որոնց գծով մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Բանկերին տրված վարկերը և փոխառվությունները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն և ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Բանկերին տրված բոլոր վարկերը և փոխառվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկերի և փոխառվությունների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր և փոխառվություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	176,803	-	-	176,803
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	(176,803)	-	-	(176,803)
Դուրսգրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	145,209	-	-	145,209
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	145,209	-	-	145,209

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր և փոխառվություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	159,385	-	-	159,385
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-

2023թ.				
հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	(159,385)	-	-	(159,385)
Դուրսգրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի մատուցված ճշգրտումներ	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	176,803	-	-	176,803
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	176,803	-	-	176,803

15 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Վարկանիշ չունեցող հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ	23,146,256	15,527,603
Ընդամենը համախառն դեբիտորական պարտքեր հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով	23,146,256	15,527,603
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	-	-
Ընդամենը գուտ դեբիտորական պարտքեր հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով	23,146,256	15,527,603

Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերը վերագրելի են խոշոր հայկական բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին: Բոլոր գումարները դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ակտիվների համար որպես ապահովություն ընդունված գրավ

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերի դիմաց գրավադրված էին 25,069,231 հազար դրամ իրական արժեքով << պետական արժեթղթերը (2023թ-ին՝ 16,427,526 հազար դրամ):

16 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	Ծնթգ.	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. Դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	16(ա)	653,906,890	591,920,976
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	16(ա)	436,609,805	357,244,678
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	16(բ)	6,069,272	10,990,424
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	16(գ)	355,540	1,696,838
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափող հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ		1,096,941,507	961,852,916
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	16(դ)	47,841,123	38,267,944
Պարտքային կորստի գծով պահուստ		(14,401,473)	(15,374,298)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված գուտ վարկեր և փոխատվություններ		1,130,381,157	984,746,562

(ա) Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. Դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր		
Խոշոր ընկերություններին տրված վարկեր	401,462,537	368,406,647
Փոքր և միջին ընկերություններին տրված վարկեր	252,444,353	223,514,329
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	653,906,890	591,920,976
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	286,688,261	233,160,507
Ֆիզիկական անձանց տրված սպառողական վարկեր	149,921,544	124,084,171
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	436,609,805	357,244,678
Ընդամենը իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	1,090,516,695	949,165,654
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(14,199,212)	(15,028,296)
Ընդամենը իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված զուտ վարկեր	1,076,317,483	934,137,358

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	567,352,552	8,413,088	16,155,336	591,920,976
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	250,109,085	-	-	250,109,085
Մարված ակտիվներ	(168,768,825)	(4,417,742)	(3,684,256)	(176,870,823)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	117,886	(11,563)	(106,323)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(1,310,294)	1,318,976	(8,682)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(2,223,610)	(3,362,254)	5,585,864	-
Վերականգնումներ	-	-	549,477	549,477
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(3,512,660)	(3,512,660)
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(7,848,110)	(467,864)	26,809	(8,289,165)
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	637,428,684	1,472,641	15,005,565	653,906,890

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	421,571,265	2,257,164	13,238,942	437,067,371
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	320,510,868	-	-	320,510,868
Մարված ակտիվներ	(173,370,172)	(321,869)	(2,613,937)	(176,305,978)

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Տեղափոխում 1-ին փուլ	145,068	(33,976)	(111,092)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(8,336,575)	8,365,786	(29,211)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(7,066,029)	(1,639,313)	8,705,342	-
Վերականգնումներ	-	-	2,157,701	2,157,701
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(5,328,250)	(5,328,250)
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	13,898,127	(214,704)	135,841	13,819,264
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	567,352,552	8,413,088	16,155,336	591,920,976

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. Դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	4,392,691	1,372,960	6,816,506	12,582,157
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,513,402	-	-	2,513,402
Մարված ակտիվներ	(1,695,995)	(523,579)	(1,219,658)	(3,439,232)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	987	(170)	(817)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(137,589)	141,240	(3,651)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(584,080)	(917,166)	1,501,246	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	1,956,313	104,937	351,026	2,412,275
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված	2,053,037	(1,194,738)	628,146	1,486,445
Չեղյի ծախսագրում	-	-	702,489	702,489
Վերականգնումներ	-	-	549,477	549,477
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(3,512,660)	(3,512,660)
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	(40,066)	(3,689)	(216,427)	(260,182)
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	6,405,662	174,533	4,967,531	11,547,726

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	3,394,389	756,254	6,507,899	10,658,542
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,481,535	-	-	2,481,535
Մարված ակտիվներ	(1,342,308)	(52,527)	(1,102,912)	(2,497,747)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	3,050	(1,959)	(1,091)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(180,514)	188,308	(7,794)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(581,102)	(585,346)	1,166,448	-

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	594,360	1,037,824	2,998,019	4,630,203
Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված	975,021	586,300	3,052,670	4,613,991
Չեղչի ծախսագրում	-	-	323,194	323,194
Վերականգնումներ	-	-	2,157,701	2,157,701
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(5,328,250)	(5,328,250)
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	23,281	30,406	103,292	156,979
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	4,392,691	1,372,960	6,816,506	12,582,157

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. Սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	353,821,411	1,002,081	2,421,186	357,244,678
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	157,298,066	-	-	157,298,066
Մարված ակտիվներ	(77,491,445)	(253,575)	(448,917)	(78,193,937)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	310,082	(73,956)	(236,126)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(2,011,405)	2,022,086	(10,681)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(1,737,039)	(293,864)	2,030,903	-
Վերականգնումներ	-	-	1,500,235	1,500,235
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(2,209,403)	(2,209,403)
Ակտիվի մնացորդի փոփոխություն տոկոսներից և արտարժույթից	1,342,641	(350,542)	(21,933)	970,166
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	431,532,311	2,052,230	3,025,264	436,609,805

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	271,466,407	734,730	4,929,556	277,130,693
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	145,740,433	-	-	145,740,433
Մարված ակտիվներ	(66,772,490)	(151,404)	(2,356,724)	(69,280,618)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	762,592	(136,763)	(625,829)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(883,594)	896,099	(12,505)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(1,165,991)	(85,986)	1,251,977	-
Վերականգնումներ	-	-	2,595,740	2,595,740
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(5,127,625)	(5,127,625)
Ակտիվի մնացորդի փոփոխություն տոկոսներից և արտարժույթից	4,674,054	(254,595)	1,766,596	6,186,055
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	353,821,411	1,002,081	2,421,186	357,244,678

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,356,189	232,922	857,028	2,446,139
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	454,142	-	-	454,142
Մարված ակտիվներ	(223,729)	(40,864)	(159,499)	(424,092)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	2,009	(968)	(1,041)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(321,493)	323,186	(1,693)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(951,153)	(47,687)	998,840	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և երկնային տվյալների փոփոխություններ	932,556	(134,972)	(56,317)	741,267
Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված	(107,668)	98,695	780,290	771,317
Չեղյի ծախսագրում	-	-	150,522	150,522
Վերականգնումներ	-	-	1,500,235	1,500,235
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(2,209,403)	(2,209,403)
Ճշգրտումներ արտաբժույթի մասով	(2,625)	(895)	(3,804)	(7,324)
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	1,245,896	330,722	1,074,868	2,651,486

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,659,380	215,246	2,583,220	4,457,846
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	558,620	-	-	558,620
Մարված ակտիվներ	(255,937)	(35,192)	(834,210)	(1,125,339)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	4,104	(934)	(3,170)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(216,972)	222,488	(5,516)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(688,548)	(29,703)	718,251	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և երկնային տվյալների փոփոխություններ	291,754	(139,563)	889,947	1,042,138
Ծահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված	(306,979)	17,096	765,302	475,419
Չեղյի ծախսագրում	-	-	39,066	39,066
Վերականգնումներ	-	-	2,595,740	2,595,740
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(5,127,625)	(5,127,625)
Ճշգրտումներ արտաբժույթի մասով	3,788	580	1,325	5,693
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,356,189	232,922	857,028	2,446,139

(i) **Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակը**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ: Ներքին

վարկանշավորման մոդելի հիման վրա հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պարտքային որակի վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 27-ում:

	1-ին փուլ հազ. Դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	397,124,303	87,880	3,105,903	400,318,086
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	963,217	-	963,217
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	181,234	181,234
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	397,124,303	1,051,097	3,287,137	401,462,537
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(4,961,923)	(50,079)	(1,513,764)	(6,525,766)
Ընդամենը գուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	392,162,380	1,001,018	1,773,373	394,936,771
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	239,942,523	93,522	2,721,425	242,757,470
- մինչև 30 օր ժամկետանց	361,858	11,329	56,862	430,049
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	316,693	35,301	351,994
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	8,904,840	8,904,840
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	240,304,381	421,544	11,718,428	252,444,353
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,443,739)	(124,454)	(3,453,767)	(5,021,960)
Ընդամենը գուտ վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	238,860,642	297,090	8,264,661	247,422,393
Ընդամենը համախառն վարկեր իրավաբանական անձանց	637,428,684	1,472,641	15,005,565	653,906,890
Ընդամենը գուտ վարկեր իրավաբանական անձանց	631,023,022	1,298,108	10,038,034	642,359,164
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	283,898,797	255,309	540,403	284,694,509
- մինչև 30 օր ժամկետանց	366,313	25,332	57,571	449,216
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	813,143	42,951	856,094
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	688,442	688,442
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	284,265,110	1,093,784	1,329,367	286,688,261
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(121,551)	(51,211)	(151,875)	(324,637)
Ընդամենը գուտ հիփոթեքային վարկեր	284,143,559	1,042,573	1,177,492	286,363,624
Սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց*				
- ոչ ժամկետանց	145,768,718	148,540	204,187	146,121,445
- մինչև 30 օր ժամկետանց	1,498,483	220,989	124,030	1,843,502
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	588,917	92,219	681,136
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,275,461	1,275,461
Ընդամենը համախառն սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	147,267,201	958,446	1,695,897	149,921,544

Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,124,345)	(279,511)	(922,993)	(2,326,849)
Ընդամենը զուտ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	146,142,856	678,935	772,904	147,594,695
Ընդամենը համախառն վարկեր ֆիզիկական անձանց	431,532,311	2,052,230	3,025,264	436,609,805
Ընդամենը զուտ վարկեր ֆիզիկական անձանց	430,286,415	1,721,508	1,950,396	433,958,319
Ընդամենը համախառն վարկեր հաճախորդներին	1,068,960,995	3,524,871	18,030,829	1,090,516,695
Ընդամենը զուտ վարկեր հաճախորդներին	1,061,309,437	3,019,616	11,988,430	1,076,317,483

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. Դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	355,875,582	6,078,689	6,275,300	368,229,571
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	177,076	177,076
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	355,875,582	6,078,689	6,452,376	368,406,647
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(2,381,045)	(480,710)	(4,003,032)	(6,864,787)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	353,494,537	5,597,979	2,449,344	361,541,860
Վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	211,187,944	1,661,319	1,061,951	213,911,214
- մինչև 30 օր ժամկետանց	289,026	18,713	31,321	339,060
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	654,367	28,522	682,889
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	8,581,166	8,581,166
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին չափի ընկերություններին	211,476,970	2,334,399	9,702,960	223,514,329
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(2,011,646)	(892,250)	(2,813,474)	(5,717,370)
Ընդամենը զուտ վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	209,465,324	1,442,149	6,889,486	217,796,959
Ընդամենը համախառն վարկեր իրավաբանական անձանց	567,352,552	8,413,088	16,155,336	591,920,976
Ընդամենը զուտ վարկեր իրավաբանական անձանց	562,959,861	7,040,128	9,338,830	579,338,819
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	231,491,506	157,957	597,505	232,246,968
- մինչև 30 օր ժամկետանց	69,376	79,487	-	148,863
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	146,595	-	146,595
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	618,081	618,081
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	231,560,882	384,039	1,215,586	233,160,507
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(143,019)	(24,649)	(153,479)	(321,147)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	231,417,863	359,390	1,062,107	232,839,360
Սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց*				
- ոչ ժամկետանց	121,746,934	150,666	209,979	122,107,579
- մինչև 30 օր ժամկետանց	513,595	28,768	29,306	571,669
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	438,608	35,290	473,898
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	931,025	931,025
Ընդամենը համախառն սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	122,260,529	618,042	1,205,600	124,084,171

	1-ին փուլ հազ. Դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,213,170)	(208,273)	(703,549)	(2,124,992)
Ընդամենը զուտ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	121,047,359	409,769	502,051	121,959,179
Ընդամենը համախառն վարկեր ֆիզիկական անձանց	353,821,411	1,002,081	2,421,186	357,244,678
Ընդամենը զուտ վարկեր ֆիզիկական անձանց	352,465,222	769,159	1,564,158	354,798,539
Ընդամենը համախառն վարկեր հաճախորդներին	921,173,963	9,415,169	18,576,522	949,165,654
Ընդամենը զուտ վարկեր հաճախորդներին	915,425,083	7,809,287	10,902,988	934,137,358

* Երկու հաշվետու ժամանակաշրջանում ֆիզիկական անձանց տրված սպառողական վարկերը հիմնականում ներառում են վարկային քարտերը և օվերդրաֆտները, առցանց սպառողական վարկերը և ապառիկ գումարների համար տրված վարկերը:

(ii) Գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վերլուծություն

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը ենթակա են պարտքային առումով գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքային որակի կարևոր ցուցանիշ է: Այնուամենայնիվ, գրավը տալիս է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Խումբը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Վարկերի դիմաց հիմնականում գրավադրված են անշարժ գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և դրամական միջոցներ:

Խումբը ձեռք է բերում նաև երաշխավորություններ մայր կազմակերպություններից՝ նրանց դուստր կազմակերպություններին տրված վարկերի համար:

Ղեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին, պահանջում լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն, և հետևում է ձեռքբերված գրավի շուկայական արժեքին՝ վարկի արժեզրկման պահուստի բավարար լինելը ստուգելիս:

Ոչ ժամկետանց և ոչ արժեզրկված վարկերի վերադարձելիությունը ավելի շատ կախված է վարկառուների վճարունակությունից, քան գրավի արժեքից, և Խմբի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի արժեքի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը:

Գրավով ապահովված և վարկային քարտերով տրամադրված օվերդրաֆտների համար որպես գրավ են ծառայում հիմնականում անշարժ գույքը և ավտոմեքենաները: Վարկային քարտերով տրված այլ օվերդրաֆտների համար ապահովվածության միջոց է հանդիսանում աշխատավարձը: Ավտոմեքենաների վարկերի դիմաց գրավադրվում են գնված ավտոմեքենաները: 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սպառողական վարկերն ապահովված են անշարժ գույքով, շարժական գույքով, աշխատավարձով, դրամական միջոցներով և անհատական երաշխավորություններով:

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացված է տեղեկատվություն 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված հաճախորդներին տրված վարկերի համար որպես ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

30 սեպտեմբերի 2024թ.	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գրավի գնահատված շուկայական արժեք							Համապատասխան ԱՊԿ
		Ավանդ	Անշարժ գույք	Ավտոմեքենաներ	Սարքավորումներ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ	Գրավով չապահովված գումար	
Վարկեր իրավաբանական անձանց	15,005,565	-	16,382,276	530,530	8,463,250	(12,055,249)	13,320,807	1,684,758	4,967,531
Հիփոթեքային վարկեր	1,329,367	-	1,888,174	9,164	2,663	(746,674)	1,153,327	176,040	151,875
Սպառողական վարկեր	1,695,897	115,412	879,390	100,312	10,837	(653,278)	452,673	1,243,224	922,993
Ընդամենը	18,030,829	115,412	19,149,840	640,006	8,476,750	(13,455,201)	14,926,807	3,104,022	6,042,399

31 դեկտեմբերի 2023թ.	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գրավի գնահատված շուկայական արժեք							Համապատասխան ԱՊԿ
		Անշարժ գույք	Ավտոմեքենաներ	Սարքավորումներ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ	Գրավով չապահովված գումար		
Վարկեր իրավաբանական անձանց	16,155,336	14,094,769	50,320	5,913,687	(6,818,593)	13,278,528	2,876,808	6,816,506	
Հիփոթեքային վարկեր	1,215,586	1,598,336	4,235	6,050	(638,143)	1,021,899	193,687	153,479	
Սպառողական վարկեր	1,205,600	617,151	5,215	7,450	(430,038)	256,482	949,118	703,549	
Ընդամենը	18,576,522	16,310,256	59,770	5,927,187	7,886,774	14,556,909	4,019,613	7,673,534	

Առգրավված գրավ

2024թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ժամանակահատվածի ընթացքում Խոււմբը ձեռք է բերել 238,725 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 182,845 հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեքով ակտիվներ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի դիմաց գրավադրված միջոցների առգրավման միջոցով: Առգրավված գրավից 152,774 հազար դրամ գումարով գրավը վաճառվել է 2024թ. սեպտեմբերի 30-ին ավարտված ժամանակահատվածի ընթացքում (2023թ-ին՝ 280,676 հազար դրամ): 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առգրավված գրավը ներառում է.

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Անշարժ գույք	949,495	874,372
Հողատարածք	133,882	131,426
Այլ	15,891	7,557
Նվազեցում մինչև իրացման գուտ արժեք	(206,230)	(219,038)
Ընդամենը առգրավված գրավ	893,038	794,317

Խոււմբը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(iii) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում գործունեություն իրականացնող հաճախորդներին.

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Ծինարարություն	155,712,410	129,550,111
Գյուղատնտեսություն, անտառտնտեսություն և փայտամշակում	130,329,891	100,437,290
Մեծածախ առևտուր	84,453,046	79,394,139
Անշարժ գույք	42,852,395	29,129,128

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Հանքարդյունաբերություն/մետալուրգիա	31,390,752	42,687,769
Մանրածախ առևտուր	52,911,850	40,940,986
Էներգետիկայի բնագավառ	33,387,169	41,627,903
Սննդի և խմիչքի արտադրություն	29,436,436	33,563,035
Կապի ծառայություններ	16,915,023	13,805,653
Հյուրանոցային ոլորտ	16,203,433	20,213,009
Արդյունաբերություն	11,707,332	11,261,737
Տրանսպորտ	9,274,538	12,521,838
Ֆինանսներ և ներդրումներ	5,427,600	5,421,718
Այլ	33,905,015	31,366,660
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	436,609,805	357,244,678
	1,090,516,695	949,165,654
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(14,199,212)	(15,028,296)
	1,076,317,483	934,137,358

Ստորև ներկայացված է Խմբի իրավաբանական անձանց տրված վարկերի (զուտ վարկեր) աշխարհագրական կենտրոնացվածությունը:

	30/09/2024 հազ. Դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Հայաստանի Հանրապետություն	638,770,779	577,104,751
ՏՀԶԿ և ԵՄ	585,458	4,843
Այլ երկրներ	3,002,927	2,229,225
	642,359,164	579,338,819

(iv) Պարտքային ռիսկին ենթարկվածություն

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Խումբն ունի կապակցված վարկառուների երեք խումբ (2023թ-ին՝ չորս), որին տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 89,610,674 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 105,823,766 հազար դրամ):

(v) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելը կազմող վարկերի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 27-ի (դ) կետում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև պայմանագրով նախատեսված վարկերի մարման ժամկետը մնացած ժամանակահատվածը:

(բ) Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	6,069,272	10,990,424
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(4,493)	(21,690)
	6,064,779	10,968,734

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Խումբը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ-ին նման հաճախորդներ չկային):

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	10,990,424	-	-	10,990,424
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	19,364,922	-	-	19,364,922
Մարված ակտիվներ	(24,672,720)	-	-	(24,672,720)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	386,646	-	-	386,646
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	6,069,272	-	-	6,069,272

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	8,766,315	-	-	8,766,315
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	29,823,775	-	-	29,823,775
Մարված ակտիվներ	(26,929,770)	-	-	(26,929,770)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	(669,896)	-	-	(669,896)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	10,990,424	-	-	10,990,424

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերի կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	21,690	-	-	21,690
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	14,336	-	-	14,336
Մարված ակտիվներ	(18,265)	-	-	(18,265)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(13,268)	-	-	(13,268)
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	4,493	-	-	4,493

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	9,786	-	-	9,786
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	58,858	-	-	58,858
Մարված ակտիվներ	(53,147)	-	-	(53,147)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	6,193	-	-	6,193
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	21,690	-	-	21,690

Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերն ապահովված են անշարժ գույքով, սարքավորումներով և փոխադրամիջոցներով:

(զ) Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց դեբիտորական պարտքեր ակրեդիտիվների գծով	355,539	1,696,838
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(489)	(6,052)
	355,050	1,690,786

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Խումբը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ-ին նման հաճախորդներ չկային):

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,696,838	-	-	1,696,838
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	45,736	-	-	45,736
Մարված ակտիվներ	(1,336,026)	-	-	(1,336,026)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի գուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերազնահատումից	(51,009)	-	-	(51,009)
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	355,539	-	-	355,539

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	4,395,536	-	-	4,395,536

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,142,445	-	-	1,142,445
Մարված ակտիվներ	(3,913,651)	-	-	(3,913,651)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	72,508	-	-	72,508
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	1,696,838	-	-	1,696,838

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքերի կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	6,052	-	-	6,052
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	63	-	-	63
Մարված ակտիվներ	(1,838)	-	-	(1,838)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(3,788)	-	-	(3,788)
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	489	-	-	489

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	16,538	-	-	16,538
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	4,075	-	-	4,075
Մարված ակտիվներ	(13,959)	-	-	(13,959)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(602)	-	-	(602)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	6,052	-	-	6,052

(դ) Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերում		
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	18,238,186	14,205,630
Մեկից երկու տարի ժամկետով	15,558,817	12,656,507
Երկուսից երեք տարի ժամկետով	10,412,099	9,326,120
Երեքից չորս տարի ժամկետով	6,430,091	5,297,879
Չորսից հինգ տարի ժամկետով	3,325,162	3,235,105
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	8,644,803	3,941,784
	62,609,157	48,663,025
Զվաստակաժ ֆինանսական եկամուտ	(14,768,034)	(10,395,081)
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերում	47,841,124	38,267,944
Արժեզրկման գծով պահուստ	(197,279)	(318,260)
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	47,643,845	37,949,684
Ֆինանսական վարձակալությունում զուտ ներդրումները ներառում են ներդրումներ`		
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	13,487,379	10,439,085
Մեկից երկու տարի ժամկետով	12,118,093	9,876,250
Երկուսից երեք տարի ժամկետով	8,182,613	7,608,403
Երեքից չորս տարի ժամկետով	4,972,888	4,300,343
Չորսից հինգ տարի ժամկետով	2,311,980	2,676,233
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	6,570,892	3,049,370
	47,643,845	37,949,684

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	38,214,634	-	53,310	38,267,944
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	26,874,316	-	-	26,874,316
Մարված ակտիվներ	(16,618,407)	-	(133,226)	(16,751,633)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցություն	(680,441)	-	112,920	(567,521)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(278,165)	-	278,165	-
Դուրսգրված գումարներ	-	-	-	-
Վերականգնումներ	-	-	18,018	18,018
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	47,511,937	-	329,187	47,841,124

հազ. Դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	23,387,951	28,520	115,557	23,532,028
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	33,383,177	-	-	33,383,177
Մարված ակտիվներ	(19,146,912)	-	(195,801)	(19,342,713)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցություն	630,219	-	(4,948)	625,271
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(39,801)	(28,520)	68,321	-
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(26,509)	(26,509)
Վերականգնումներ	-	-	96,690	96,690
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	38,214,634	-	53,310	38,267,944

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ժամանակահատվածների համար:

հազ. Դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	304,837	-	13,423	318,260
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	114,160	-	-	114,160
Մարված ակտիվներ	(70,594)	-	(7,439)	(78,033)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(997)	-	997	-
Դուրսգրված գումարներ	-	-	-	-
Վերականգնումներ	-	-	18,018	18,018
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխությունները	(164,877)	-	(112,653)	(277,530)
Չեղչի ծախսագրում	-	-	104,315	104,315
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցություն	(1,613)	-	(297)	(1,910)
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	180,916	-	16,364	197,279

հազ. Դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	141,166	8,152	56,793	206,111
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	284,108	-	-	284,108
Մարված ակտիվներ	(162,950)	-	(45,560)	(208,510)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-

հազ. Դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(10,047)	(43)	10,090	-
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(26,509)	(26,509)
Վերականգնումներ	-	-	96,690	96,690
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխությունները	45,612	(8,109)	(88,128)	(50,625)
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցություն	6,948	-	-	6,948
Չեղյի ծախսագրում	-	-	10,047	10,047
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	304,837	-	13,423	318,260

(i) Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի որակի վերլուծություն

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
- ոչ ժամկետանց	47,511,937	-	2,591	47,514,528
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	278,165	278,165
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	48,431	48,431
Ընդամենը համախառն դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	47,511,937	-	329,187	47,841,124
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(180,916)	-	(16,363)	(197,279)
Ընդամենը զուտ դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	47,331,021	-	312,824	47,643,845

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
	հազ. դրամ	հազ. Դրամ	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
- ոչ ժամկետանց	38,214,634	-	5,906	38,220,540
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	-	-	-
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	47,405	47,405
Ընդամենը համախառն դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	38,214,634	-	53,311	38,267,945
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(304,837)	-	(13,423)	(318,260)
Ընդամենը զուտ դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	37,909,797	-	39,888	37,949,685

(ii) Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի կենտրոնացում

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Խումբը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ-ին նման հաճախորդներ չկային):

(iii) Գրավի վերլուծություն

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերն ապահովված են անշարժ գույքով, սարքավորումներով և ավտոմեքենաներով: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի համար ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

30 սեպտեմբերի 2024թ.	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գրավի գնահատված շուկայական արժեք					Զուտ ենթարկվա- ծություն	Համապա- տասխան ԱՊԿ
		Անշարժ գույք	Ավտոմե- քենաներ	Այլ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ		
Ֆինանսական վարձակալություն	329,188	-	202,067	542,381	(415,259)	329,188	-	16,364
Ընդամենը	329,188	-	202,067	542,381	(415,259)	329,188	-	16,364

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերն ապահովված են անշարժ գույքով, սարքավորումներով և ավտոմեքենաներով: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի համար ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

31 դեկտեմբերի 2023թ.	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Գրավի գնահատված շուկայական արժեք					Զուտ ենթարկվա- ծություն	Համապա- տասխան ԱՊԿ
		Անշարժ գույք	Ավտոմե- քենաներ	Այլ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ		
Ֆինանսական վարձակալություն	53,311	-	49,200	53,158	(49,047)	53,311	-	13,423
Ընդամենը	53,311	-	49,200	53,158	(49,047)	53,311	-	13,423

17 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. Դրամ	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրամիջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	5,259,606	10,173,807	3,345,128	419,873	8,990,224	28,188,638
Ավելացումներ	133,991	1,652,551	229,074	34,829	3,768,882	5,819,326
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(7,540)	(149,327)	(3,516)	-	(652,052)	(812,434)
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	5,386,058	11,677,031	3,570,686	454,702	12,107,054	33,195,530
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	2,082,510	6,399,607	1,413,743	257,584	2,528,889	12,682,333
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	302,879	829,849	234,329	30,661	1,372,420	2,770,138
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(7,540)	(146,584)	(1,751)	-	(338,065)	(493,939)
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	2,377,849	7,082,872	1,646,321	288,245	3,563,244	14,958,532
Հաշվեկշռային արժեք Առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	3,008,208	4,594,158	1,924,365	166,457	8,543,810	18,236,998
հազ. Դրամ						
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	4,717,483	8,852,899	3,037,452	326,583	6,286,997	23,221,414
Ավելացումներ	569,330	1,891,221	429,653	93,290	4,065,923	7,049,417
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(80)	(583,621)	(135,796)	-	(1,362,696)	(2,082,193)
Տեղափոխություններ	(27,127)	13,308	13,819	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	5,259,606	10,173,807	3,345,128	419,873	8,990,224	28,188,638
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	1,729,074	5,925,801	1,246,154	210,563	2,086,937	11,198,529
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	353,436	1,015,696	275,825	47,021	1,487,675	3,179,653
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	-	(541,890)	(108,236)	-	(1,045,723)	(1,695,849)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	2,082,510	6,399,607	1,413,743	257,584	2,528,889	12,682,333
Հաշվեկշռային արժեք Առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	3,177,096	3,774,200	1,931,385	162,289	6,461,335	15,506,305

18 Վարձակալություն

Խումբը վարձակալում է ակտիվներ, մասնավորապես, գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղերի գրասենյակների տարածքները և այլ տարածքներ: Վարձակալության ժամկետը որպես կանոն կազմում է 10-ից 20 տարի:

Ստորև ներկայացված է այն վարձակալությունների մասին տեղեկատվությունը, որոնց շրջանակում Խումբը հանդես է գալիս որպես վարձակալ:

(ա) Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	11,580,789	10,558,974
Ավելացումներ օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներին	189,062	1,832,558
Ժամանակաշրջանի մաշվածության գումար	(1,004,243)	(1,098,205)
Վարձակալության պայմանագրի փոփոխություններ	5,672	287,462
Մնացորդ	10,771,280	11,580,789

(բ) Ծահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

	30/09/2024 հազ. դրամ	30/09/2023 հազ. դրամ
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածություն	1,004,243	813,923
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով տոկոսներ	1,050,552	968,967

(գ) Դրամական հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված գումարներ

	30/09/2024 հազ. Դրամ	30/09/2023 հազ. դրամ
Ընդամենը դրամական միջոցների արտահոսք վարձակալության գծով	1,839,494	1,577,210

(դ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	13,158,183	11,852,055
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մարումներ	(1,839,494)	(2,112,180)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(1,839,494)	(2,112,180)
Այլ փոփոխություններ		
Ավելացումներ վարձակալության գծով պարտավորություններին	189,062	1,832,559
Վերափոխում	5,672	287,460
Տոկոսային ծախս	(706)	470
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցություն	1,050,552	1,297,819
Մնացորդ	12,563,272	13,158,183

19 Այլ ակտիվներ

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Զավարտված գործարքների գծով դեբիտորական պարտքեր	4,543,591	4,705,450
Սահմանափակումով հաշիվներ քլիրինգային կազմակերպություններում	1,905,289	1,974,830

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Կարճաժամկետ պահանջներ << կառավարության նկատմամբ	990,053	990,053
Բրոքերային հաշիվներ	1,559,606	1,047,735
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(27,798)	(77,956)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	8,970,741	8,640,112
Կանխավճարներ մատակարարներին	7,306,767	8,437,050
Բռնագանձված ակտիվներ	893,075	794,317
Պաշարներ	368,978	416,954
Այլ	72,258	350,440
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	8,641,078	9,998,761
Ընդամենը այլ ակտիվներ	17,611,819	18,638,873

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է այլ ֆինանսական ակտիվների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	67,650	628	9,678	77,956
Տեղափոխում 1-ին փուլ	1	-	(1)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(125)	142	(17)	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(2,806)	(34)	2,840	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(50,554)	89	(2,506)	(52,972)
Դուրսգրումներ	-	-	(2,791)	(2,791)
Վերականգնումներ	-	-	5,604	5,604
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի	14,166	824	12,808	27,798

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	20,581	283	5,794	26,658
Տեղափոխում 1-ին փուլ	5	(1)	(4)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(117)	117	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(695)	(100)	795	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	47,876	329	(49,334)	(1,129)
Դուրսգրումներ	-	-	(3,029)	(3,029)
Վերականգնումներ	-	-	55,456	55,456
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	67,650	628	9,678	77,956

20 Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	23,400,623	26,542,621
Վարկեր և ժամկետային ավանդներ առևտրային բանկերից		
- մինչև 12 ամիս սկզբնական մարման ժամկետով	38,196,240	22,364,568
- ավելի քան 12 ամիս սկզբնական մարման ժամկետով	1,002,010	-
Ակրեդիտիվների գծով պարտավորություններ	314,114	1,838,350
Լորո հաշիվներ	1,065,625	3,857,283
	63,978,612	54,602,822

Պայմանագրի համաձայն՝ ՀՀ ԿԲ-ն Խմբին տրամադրում է վարկեր, որն իր հերթին վարկեր է տրամադրում համապատասխան պայմանները բավարարող վարկառուներին: Վարկերի մշտադիտարկումն իրականացվում է «Գերմանահայկական հիմնադրամ» ծրագրի կառավարման գրասենյակի կողմից:

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Խումբը չունի պայմանագրային կողմ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ-ին՝ չունի պայմանագրային կողմ):

21 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձիք	254,397,063	235,456,774
- Իրավաբանական անձինք	337,476,988	284,852,781
Ժամկետային ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձիք	257,697,656	248,268,410
- Իրավաբանական անձինք	122,568,052	139,171,592
	972,139,759	907,749,557

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Խմբի հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներից և ավանդներից 62,168,706 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 57,439,453 հազար դրամ) մնացորդները ծառայում են որպես գրավ Խմբի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխառվության հանձնառությունների դիմաց:

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Խումբը չունի հաճախորդ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երկու հաճախորդ), որի միջոցների մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 53,290,931 հազար դրամ:

22 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր	144,847,341	99,239,354
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների համար թողարկված կանաչ պարտատոմսեր	18,364,104	18,829,821
	163,211,445	118,069,175

2024թ-ի սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Խումբը թողարկել և տեղաբաշխել է պարտքային արժեթղթեր ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և Եվրոյով՝ համապատասխանաբար 53.6 միլիարդ դրամ, 86.7 միլիարդ դրամ և 3.5 միլիարդ դրամ անվանական արժեքներով (2023թ-ին՝ պարտքային արժեթղթեր ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով՝ համապատասխանաբար 36.3 միլիարդ դրամ և 62.5 միլիարդ դրամ անվանական արժեքով): 2024թ. Սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքները կազմում է համապատասխանաբար 54,177,140 հազար դրամ, 87,142,092 հազար դրամ և 3,528,108 հազար դրամ (2023թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ համապատասխանաբար 36,567,957 հազար դրամ և 62,671,397 հազար դրամ):

Խմբի կողմի թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի արժեթղթերի ֆոնդային բորսայում:

2020թ-ին Խումբը թողարկել է 42 միլիոն եվրո գումարով կանաչ պարտատոմսեր՝ 3.05% տոկոսադրույքով, որոնց մարման ժամկետը լրանում է 2025թ. նոյեմբերի 26-ին: Կանաչ պարտատոմսերը թողարկվել են Նիդերլանդների ձեռնարկատիրական զարգացման բանկի (FMO) հետ սերտ համագործակցությամբ, որը նաև այս գործարքի հիմնական ներդրողն է: Կանաչ պարտատոմսերի թողարկման նպատակը շրջակա միջավայրի կայունությանը նպաստող «կանաչ» ծրագրերի ֆինանսավորումն է:

(ա) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	30/09/2024	31/12/2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	118,069,175	92,125,513
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի վաճառք	73,329,958	58,179,815
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	(24,986,692)	(34,902,535)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	48,343,266	23,277,280
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը Այլ փոփոխություններ	(3,660,984)	3,232,622
Տոկոսային ծախս	6,309,396	5,612,322
Վճարված տոկոսներ	(5,849,408)	(6,178,562)
Մնացորդ	163,211,445	118,069,175

23 Այլ փոխառություններ և ստորադաս փոխառություններ

	30/09/2024	31/12/2023
	հազ. դրամ	հազ. դրամ
Փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	13,659,715	33,779,039
Փոխառություններ հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից	606,910	694,741
	14,266,625	34,473,780
Ստորադաս փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	28,475,542	29,732,721
	28,475,542	29,732,721

(ա) Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված փոխառությունների կենտրոնացում

2024թ. սպտեմբերի 30-ի դրությամբ Խումբը չունի ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված փոխառություններ, որոնց մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ զրո):

(բ) Ստորադաս փոխառություն

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ստորադաս փոխառություններն իրենցից ներկայացնում են յոթ ֆինանսական կազմակերպությունից ստացված փոխառություններ: Ստորև ներկայացված են այդ փոխառությունների գումարները համախմբված ըստ մարման ժամկետների՝

- 3,530,883 հազար դրամ 2026թ. հունվարի 15-ին մարման ամսաթվով,
- 5,865,546 հազար դրամ 2027թ. հունվարի 15-ին մարման ամսաթվով,
- 3,570,806 հազար դրամ 2029թ. հունվարի 8-ին մարման ամսաթվով,
- 5,587,151 հազար դրամ 2031թ. հունվարի 3-ին մարման ամսաթվով,
- 3,218,239 հազար դրամ 2032թ. հունվարի 2-ին մարման ամսաթվով,
- 4,881,546 հազար դրամ 2032թ. փետրվարի 2-ին մարման ամսաթվով,
- 1,628,760 հազար դրամ 2032թ. փետրվարի 2-ին մարման ամսաթվով

Ստացված փոխառությունները Խումբը դիտարկում է որպես ստորադաս փոխառություններ, եթե սնանկության դեպքում փոխառությունը մարվում է Խմբի մյուս բոլոր այլ պարտավորությունների ամբողջական մարումից հետո:

(գ) Սահմանափակումներ (կովենանտներ)

Խումբը պարտավոր է համապատասխանել որոշակի սահմանափակումների փոխառության պայմանագրերի հետ կապված: 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը համապատասխանում էր բոլոր սահմանափակումներին:

(դ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

հազ. Դրամ	<u>Այլ փոխառություններ</u>	<u>Ստորադաս փոխառություններ</u>
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2024թ.	34,473,780	29,732,721
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր	3,206,162	-
Մարումներ	<u>(21,635,096)</u>	<u>-</u>
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցություն	<u>(1,324,809)</u>	<u>(1,071,911)</u>
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	1,342,251	1,714,611
Վճարված տոկոսներ	<u>(1,795,663)</u>	<u>(1,899,879)</u>
Մնացորդը առ 30 սեպտեմբերի 2024թ.	<u>14,266,625</u>	<u>28,475,542</u>

հազ. Դրամ	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2023թ.	58,124,688	28,155,324
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր	20,251,155	-
Մարումներ	(44,861,811)	-
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	(24,610,656)	-
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցություն	874,673	1,513,141
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	3,363,002	2,229,121
Վճարված տոկոսներ	(3,277,927)	(2,164,865)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2023թ.	34,473,780	29,732,721

24 Այլ պարտավորություններ

	30/09/2024 հազ. Դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	18,954,634	20,225,430
Կրեդիտորական պարտքեր ճանապարհին	3,777,480	5,901,167
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	987,353	952,439
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական հիմնադրամին վճարվելիք գումարներ	353,220	382,040
Ֆակտորինգի պայմանագրերին վերաբերող ֆինանսական պարտավորություններ	38,647	31,501
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,180,998	570,721
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	25,292,332	28,063,298
Այլ վճարվելիք հարկեր	3,129,462	2,506,635
Հետաձգված եկամուտ	13,105	3,202
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	3,142,567	2,509,837
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	28,434,899	30,573,135

25 Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
ՀՀ կենտրոնական բանկին վճարվելիք գումարներ	20,024,621	2,574,740
Այլ հայկական բանկերին վճարվելիք գումարներ	11,237,460	14,595,461
Ընդամենը կրեդիտորական պարտքեր հետգնման պայմանագրերի գծով	31,262,081	17,170,201

Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքերի կենտրոնացում

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Խումբը չունի այնպիսի պայմանագրային կողմ, որի մնացորդները գերազանցում են Խմբի սեփական կապիտալի 10%-ը:

26 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 117,132 սովորական բաժնետոմսից (2023թ-ին՝ 117,132): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 465 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 465 հազար դրամ) և բոլոր բաժնետոմսերն ամբողջությամբ վճարված են: Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Խմբի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի կուտակային գուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապահովագրումը:

(գ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրության համաձայն որոշվող Խմբի առավելագույն չքաշխված շահույթի չափով:

2024թ.-ի երրորդ եռամսյակի ընթացքում Խմբի կողմից չի վճարվել շահաբաժին 2023թ-ի ընթացքում Խմբի կողմից վճարվել շահաբաժին 23,000,000 հազար դրամի չափով):

(դ) Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվել է սովորական բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող 41,639,170 հազար դրամ (2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 46,051,833 հազար դրամ) շահույթի և շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվի՝ 117,132 (2023թ-ին՝ 117,080) հիման վրա, ինչպես ներկայացված է ստորև: Խումբը չունի նոսրացնող պոտենցիալ սովորական բաժնետոմսեր:

	2024թ. Բաժնետոմսերի քանակը	2023թ. Բաժնետոմսերի քանակը
Թողարկված բաժնետոմսերը առ 1 հունվարի	117,132	117,021
Հունիսին թողարկված բաժնետոմսերի ազդեցությունը	-	111
Բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	117,132	117,080
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ (հազ. դրամ)	355.83	393.34
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող նոսրացված շահույթ (հազ. դրամ)	355.83	393.34

27 Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և Խմբի գործառնությունների կենսական տարրն է: Շուկայական, պարտքային և իրացվելիության ռիսկերն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Խումբը:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն

ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Խումբը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողոյթյան մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանոյթոյնը սահմանվաժ սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականոյթոյնը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների փոփոխոյթոյնները, առաջարկվող արտադրանքն ու ծառայոյթոյնների և ընդունվաժ լավագոյն պրակտիկան/փորժն արտացոլելու նպատակով:

Տնօրինոյթոյնը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գորժընթացի հսկողոյթյան, ռիսկերի կառավարման քաղաքականոյթյան ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գորժարքների հաստատման համար:

Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղվաժ միջոցառումների հսկողոյթյան և իրականացմանն ու ռիսկերի համար սահմանվաժ սահմանաչափերում Խմբի գորժունեոյթյան իրականացումն ապահովելու համար: Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման, ինչպես նաև ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոժների կիրառման համար: Նա հաշվետու է ուղղակիորեն Տնօրինոյթյանը և անուղղակիորեն՝ Տնօրենների խորհրդին:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիոյթյան ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գորժառնոյթոյնների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի միջոցով և Ակտիվների և պարտավորոյթոյնների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գորժընթացի արոյունավետոյթոյնը բարժրացնելու նպատակով՝ Խումբը ստեղժել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախվաժ ռիսկին ենթարկվաժոյթյան տեսակից և չափից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գորժոնները բացահայտվում և կառավարվում են Խմբի ներսում: Խումբը հատուկ ուշադրոյթոյն է դարժնում ռիսկի բոլոր գորժոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղվաժ ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարոյթյան որոշմանը: Բացի պարտքային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուժոյթոյն իրականացնելուց, Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գորժառնական բաժինների հետ՝ նրանց գորժունեոյթյան ոլորտների հետ կապվաժ մասնագիտական դատողոյթոյններ ստանալու համար:

(բ) Ծուկայական ռիսկ

Ծուկայական ռիսկը ֆինանսական գորժիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխոյթոյնների հետևանքով: Ծուկայական ռիսկը ներառում է արժութային, տոկոսադրոյթի և այլ գնային ռիսկերը: Ծուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գորժիքների բաց դիրքերի գժով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխոյթոյնների ազդեցոյթյանը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականոյթյան մակարդակի փոփոխոյթոյններին: Ծուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվաժոյթոյնը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերոյթյան օպտիմալացումը:

Ծուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվոյթոյն է կրում ԱՊԿԿ-ն, որը գլխավորում է Գլխավոր տնօրենը: Ծուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են Տնօրինոյթյան կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի առաջարկոյթոյնների հիման վրա:

Խումբը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գորժիքների գժով, տոկոսադրոյթների փոփոխոյթյան ժամկետներ, արտարժույթի դիրքեր, որոնք կանոնավոր կերպով մշտադիտարկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Տնօրինոյթյան կողմից:

Բացի այդ, Խումբն իրականացնում է մեժ թվով սթրես թեստեր առանձին առևտրային պորտֆելների և Խմբի ընդհանուր դիրքի վրա շուկայի բազմաթիվ բացառիկ սցենարների ֆինանսական ազդեցոյթոյնը մոդելավորելու համար: Սթրեսի թեստերը ցույց են տալիս կորուստների հավանական չափը, որոնք կարող են առաջանալ ժայրահեղ պայմաններում:

(ի) Տոկոսադրոյթային ռիսկ

Ուղենիշային տոկոսադրոյթի բարենիոխում

Ընդհանուր դիտարկում

Աշխարհում իրականացվում է հիմնական ուղենիշային տոկոսադրույքների ֆունդամենտալ բարեփոխում, որի շրջանակում նախատեսվում է որոշ միջբանկային առաջարկի տոկոսադրույքները (IBORs) փոխարինել այլընտրանքային գրեթե ոչ ռիսկային տոկոսադրույքներով (IBOR բարեփոխում): Խուճրն ունի ֆինանսական գործիքներ, որոնց տոկոսադրույքները հիմնված են IBOR-ի վրա, որոնք ենթարկվում են բարեփոխման այս շուկայական նախաձեռնությունների շրջանակում:

Հիմնական ռիսկերը, որոնց Խուճրը ենթարկվել է IBOR բարեփոխման արդյունքում, գործառնական ռիսկերն են, օրինակ՝ վարկային պայմանագրերի պայմանների վերաբանակցումը փոխառուների հետ երկկողմանի բանակցությունների միջոցով, պայմանագրերի պայմանների վերանայումը, IBOR կորերն օգտագործող համակարգերի թարմացումը և գործառնական գործունեության հսկողության մեխանիզմների վերանայումը, որոնք կապված են բարեփոխման և կանոնակարգերի փոփոխության ռիսկերի հետ: Ֆինանսական ռիսկը հիմնականում սահմանափակվում է տոկոսադրույքի ռիսկով:

Ֆինանսական և գործառնական դեպարտամենտը վերահսկում և կառավարում է Խուճրի անցումն այլընտրանքային տոկոսադրույքներին: Ֆինանսական և գործառնական դեպարտամենտը գործառնական սեզմենտի հետ մեկտեղ գնահատում է տրամադրված վարկերը, փոխառվածության հանձնառությունները, պարտավորությունները և ածանցյալ գործիքները IBOR-ի վրա հիմնված դրամական հոսքերի առկայության տեսանկյունից, թե արդյոք այդ պայմանագրերում կապահանջվեն փոփոխություններ IBOR բարեփոխման արդյունքում և ինչպես կառավարել IBOR բարեփոխման վերաբերյալ հաղորդակցման գործընթացը պայմանագրային կողմերի հետ: Ֆինանսական և գործառնական դեպարտամենտը հաշվետու է Տնօրինությանը և անհրաժեշտության դեպքում համագործակցում է այլ բաժինների հետ: Այն պարբերաբար հաշվետվություններ է ներկայացնում ԱՊԿԿ-ին տոկոսադրույքի ռիսկի կառավարման օժանդակելու համար:

Այն պայմանագրերի համար, որոնց տոկոսադրույքները հաշվարկված են IBOR-ի հիման վրա և որոնց գործողության ժամկետը լրանում է IBOR տոկոսադրույքի վերաբերյալ տեղեկատվության հրապարակման ակնկալվող դադարեցումից հետո, Խուճրը սահմանել է պայմանագրային պայմանները փոխելու քաղաքականություն: Այդ փոփոխությունները ներառում են վերապահում նախատեսող կետերի ավելացումը կամ IBOR տոկոսադրույքի փոխարինումն այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքով, եթե նման փոփոխությունը թույլատրվում է տեղական օրենսդրությամբ:

Խուճրը հաստատել է քաղաքականություն, որի համաձայն 2022թ. փետրվարի 1-ից բոլոր նոր տրամադրված՝ լողացող տոկոսադրույքով վարկերի տոկոսադրույքները կապակցված լինեն Չիկագոյի ապրանքային բորսայի (CME) կողմից հրապարակված ժամկետային ապահովված օվերնայթ ֆինանսավորման տոկոսադրույքին (SOFR)՝ ԱՄՆ դոլարով տրամադրված վարկերի համար և եվրոպական միջբանկային առաջարկի տոկոսադրույքին (EURIBOR)՝ եվրոյով տրամադրված վարկերի համար:

Խուճրը վերահսկում է IBOR-ից նոր ուղենիշային տոկոսադրույքների անցման գործընթացն ուսումնասիրելով այն պայմանագրերի ընդհանուր արժեքը, որոնք դեռ չեն անցել այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքի, և այն պայմանագրերի արժեքը, որոնք ներառում են վերապահում նախատեսող համապատասխան կետ: Խուճրը համարում է, որ պայմանագրի տոկոսադրույքը դեռ չի փոխարինվել այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքով («չբարեփոխված պայմանագիր»), եթե պայմանագրի տոկոսադրույքը հաշվարկված է այնպիսի ուղենիշային տոկոսադրույքի հիման վրա, որը դեռ ենթակա է IBOR բարեփոխման, նույնիսկ եթե այն ներառում է վերապահում նախատեսող կետ, եթե գործող IBOR տոկոսադրույքի վերաբերյալ տեղեկատվության հրապարակումը դադարեցվի:

Տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ռիսկը հիմնականում կառավարվում է տոկոսադրույքների փոփոխությունների մոնիտորինգի և վերագնորոշման նախապես սահմանված սահմանաչափեր սահմանելու միջոցով: Նշված սահմանաչափերի հետ համապատասխանության մոնիտորինգն իրականացվում է ԱՊԿԿ-ի կողմից, որին մոնիտորինգի ամենօրյա գործունեությունում աջակցում է Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման բաժինը: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տոկոսադրույքների վերանայման ժամկետների վերլուծությունը հիմնական ֆինանսական գործիքների համար:

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
2024թ. երրորդ եռամսյակի համար
համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. Դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անտոկու կամ ժամ կետանց	Ընդամենը
30 սեպտեմբերի 2024թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	130,051,765	130,051,765
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	648,623	36,145	7,238,372	12,356,685	3,861,840	-	24,141,665
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	78,826,683	-	-	-	-	-	78,826,683
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	23,146,256	-	-	-	-	-	23,146,256
Հանախորդներին տրված վարկեր	79,282,156	196,033,824	168,389,647	586,725,078	38,064,608	7,822,170	1,076,317,483
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	117,719	237,332	-	-	-	-	355,051
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	4,487,662	4,289,884	8,056,448	27,025,480	3,737,660	46,710	47,643,844
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	4,418,097	1,646,682	-	-	-	-	6,064,779
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	5,532,551	4,635,458	16,127,079	41,223,750	38,141,998	-	105,660,837
	196,459,747	206,879,325	199,811,546	667,330,994	83,806,106	137,920,645	1,492,208,363
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	(30,274,944)	(12,197,509)	(5,131,558)	(14,287,222)	(2,087,378)	-	(63,978,612)
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(94,655,783)	(65,449,834)	(133,382,713)	(84,171,529)	(2,605,849)	(591,874,051)	(972,139,759)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	(4,203,363)	(16,002,732)	(21,099,156)	(116,332,102)	(5,574,092)	-	(163,211,445)
Ստորադաս փոխառություններ	(376,572)	(566,815)	(1,118,702)	(16,218,818)	(10,194,636)	-	(28,475,542)
Այլ փոխառություններ	(2,102,485)	(1,265,269)	(3,292,385)	(7,605,060)	(1,427)	-	(14,266,625)
Վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	(528,120)	(555,326)	(1,062,365)	(5,955,047)	(4,462,414)	-	(12,563,272)
	(132,141,267)	(96,037,485)	(165,086,879)	(244,569,778)	(24,925,796)	(591,874,051)	(1,254,635,255)
Տարբերություն	64,318,480	110,841,840	34,724,667	422,761,216	58,880,311	(453,953,406)	237,573,108

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
2024թ. երրորդ եռամսյակի համար
համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

հազ. Դրամ	Մինչև 3 ամիս	3-6 ամիս	6-12 ամիս	1-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անտոկու կամ ժամ կետանց	Ընդամենը
31 դեկտեմբերի 2023թ.							
ԱԿՏԻՎՆԵՐ							
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	-	-	-	133,193,708	133,193,708
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	85,003	3,435,487	-	16,206,569	4,686,879	86,298	24,500,236
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	14,430,766	31,040	-	-	-	75,503,792	89,965,598
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	15,527,603	-	-	-	-	-	15,527,603
Հաճախորդներին տրված վարկեր	179,073,303	76,018,887	118,469,320	521,902,284	33,230,720	5,442,843	934,137,357
Պահանջներ ակրեդիտիվների գծով	944,229	-	413,222	333,335	-	-	1,690,786
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	3,345,104	3,290,995	6,103,709	22,887,029	2,311,538	11,310	37,949,685
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	6,325,208	3,725,945	917,581	-	-	-	10,968,734
Անորոշագրված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	8,986,804	6,277,676	3,756,628	22,420,362	57,867,116	-	99,308,586
	228,718,020	92,780,030	129,660,460	583,749,579	98,096,253	214,237,951	1,347,242,293
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ							
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	(16,135,813)	(15,391,420)	(4,526,933)	(15,652,465)	(2,896,191)	-	(54,602,822)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	(95,026,790)	(62,976,280)	(153,844,519)	(72,977,379)	(2,615,034)	(520,309,555)	(907,749,557)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	(13,330,004)	(6,599,897)	(10,294,001)	(87,845,273)	-	-	(118,069,175)
Ստորադաս փոխառություններ	(652,408)	(500,857)	(1,101,225)	(14,238,149)	(13,240,083)	-	(29,732,722)
Այլ փոխառություններ	(15,724,666)	(2,456,338)	(4,499,165)	(11,774,051)	(19,560)	-	(34,473,780)
Վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	(646,727)	(571,211)	(1,021,444)	(6,166,365)	(4,752,436)	-	(13,158,183)
	(141,516,408)	(88,496,003)	(175,287,287)	(208,653,682)	(23,523,304)	(520,309,555)	(1,157,786,239)
Տարբերություն	87,201,612	4,284,027	(45,626,827)	375,095,897	74,572,949	(306,071,604)	189,456,054

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2024թ.			2023թ.		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսաբեր ակտիվներ						
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	10.35%	6.47%	5.06%	11.11%	6.84%	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	10.34%	5.03%	11.49%	10.65%	5.06%	11.49%
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	9.78%	8.10%	11.86%	9.49%	8.08%	15.78%
Բանկերին տրված վարկեր և փոխառություններ	7.97%	0.00%	0.00%	10.00%	-	8.43%
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	8.58%	0.0%	0.0%	10.48%	-	-
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	14.6%	8.7%	6.9%	14.6%	8.7%	6.6%
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	13.30%	8.78%	7.73%	12.76%	8.86%	7.58%
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	17.8%	11.2%	12.3%	19.0%	11.9%	11.1%
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	-	-	5.0%	-	6.8%	5.3%
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	6.4%	5.7%	4.2%	6.3%	6.1%	4.3%
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	7.77%	6.51%	0.00%	9.86%	4.5%	3.3%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	10.23%	4.88%	3.31%	10.19%	4.23%	3.17%
Հանախորդների ժամկետային ավանդներ	9.33%	3.41%	1.89%	9.37%	3.37%	1.99%
Ստորադաս փոխառություններ	0.0%	11.8%	6.2%	-	12.9%	6.2%
Այլ փոխառություններ	7.5%	9.4%	3.9%	7.8%	8.2%	4.0%

Տոկոսադրույքի զգայնության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայնության հսկողությամբ: Ստորև ներկայացված է տոկոսադրույքների փոփոխությունների (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայնության վերլուծությունը, որն իրականացվել է տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների, բացառությամբ տոկոսակիր դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների, հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ցպահանջ ավանդների, եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի հիման վրա:

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2024 հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ աճ	(515,425)	(441,327)
100 բկ զուգահեռ նվազում	515,425	441,327

Ստորև ներկայացված է սեփական կապիտալի զգայնության վերլուծությունն իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունների նկատմամբ, որն իրականացվել է 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի և եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	30/09/2024 հազ. Դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Սեփական կապիտալ հազ. Դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ աճ	(148,661)	(134,999)
100 բկ զուգահեռ նվազում	148,661	134,999

(ii) Արժույթային ռիսկ

Խումբը ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժույթային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Թեև Խումբը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արժույթային ռիսկին, սակայն այս գործառնությունները չեն որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն՝ ՖՀՄՍ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	29,101,036	10,713,895	18,335,376	58,150,307
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	7,164,766	125,031	-	7,289,797
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	4,226,727	1,940,738	-	6,167,465
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	37,864,368	791,101	-	38,655,469
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	71,099,274	17,856,526	11,526,123	100,481,923
Հակադարձ հետզնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	-	-	-	-
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	323,299,904	114,978,210	1,920,373	440,198,486
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	-	355,051	-	355,051
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	7,985,964	9,205,482	-	17,191,446
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	1,932,577	2,194,645	224,502	4,351,725
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	5,206,895	213,578	8,454	5,428,927
Ընդամենը ակտիվներ	487,881,511	158,374,257	32,014,828	678,270,596
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	36,313,193	13,616,387	12,059,391	61,988,971
Հետզնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	11,234,365	-	-	11,234,365
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	338,111,731	84,052,228	31,746,741	453,910,700
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	87,142,092	21,892,212	-	109,034,304
Ստորադաս փոխառություններ	8,998,002	19,477,540	-	28,475,542
Այլ փոխառություններ	6,474,683	7,052,770	-	13,527,453
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,180,995	244,814	3,027	1,428,836
Ընդամենը պարտավորություններ	489,455,061	146,335,951	43,809,159	679,600,171
Չուտ դիրքը	(1,573,550)	12,038,306	(11,794,331)	(1,329,575)
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	(583,580)	(15,137,880)	11,630,031	(4,091,429)
Չուտ դիրքը	(2,157,130)	(3,099,574)	(164,300)	(5,421,004)

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	44,084,532	10,936,192	24,224,559	79,245,283
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	7,554,063	-	-	7,554,063
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	4,349,441	1,848,851	-	6,198,292
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	39,165,435	760,137	5,797,971	45,723,543
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	66,515,173	35,449,772	8,327,264	110,292,209
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	308,399,672	103,129,671	1,033,485	412,562,828
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	216,964	1,473,821	-	1,690,785
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	6,709,544	7,474,225	-	14,183,769
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	5,770,113	2,253,913	159,440	8,183,466
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	4,271,216	16,004	50,048	4,337,268
Ընդամենը ակտիվներ	487,036,153	163,342,586	39,592,767	689,971,506
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	19,420,538	17,329,572	19,852,739	56,602,849
Հետգնամ պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	9,113,971	4,480,196	-	13,594,167
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	376,563,312	74,490,980	17,883,000	468,937,292
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	62,671,397	18,829,821	-	81,501,218
Ստորադաս փոխառություններ	9,692,144	20,040,577	-	29,732,721
Այլ փոխառություններ	24,407,965	9,246,563	-	33,654,528
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	26,457	-	-	26,457
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	594,585	485,600	2,763	1,082,948
Ընդամենը պարտավորություններ	502,490,369	144,903,309	37,738,502	685,132,180
Չուտ դիրքը	(15,454,216)	18,439,277	1,854,265	4,839,326
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	20,528,639	(20,603,400)	49,703	(25,058)
Չուտ դիրքը	5,074,423	(2,164,123)	1,903,968	4,814,268

Ստորև աղյուսակում ներկայացված 2024թ. սպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս հաշվի չեն առնվել հարկերը և հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Խումբը դիտարկում է որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունից առաջացող եկամուտը (ծախար) ենթակա չէ հարկման (ենթակա չէ նվազեցման): Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի աճ 10%-ով	(215,713)	507,442
ՀՀ դրամի նկատմամբ եվրոյի փոխարժեքի աճ 10%-ով	(309,957)	(216,412)

2024թ. սպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի անը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Խմբում գործում են պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարող քաղաքականություն և ընթացակարգեր (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար), ներառյալ պորտֆելի գծով ռիսկի կենտրոնացումը սահմանափակելու վերաբերյալ ուղեցույցները և Վարկային կոմիտեի և Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ստեղծումը՝ պարտքային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրինության կողմից:

Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ գործիքների շարունակական հսկողության և մշտադիտարկման ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող համապատասխան մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Վարկավորման բաժնին, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը Վարկավորման բաժնի կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Խմբի իրավաբանական բաժնի կողմից՝ կախված առանձին ռիսկերից:

Խումբը շարունակաբար վերահսկում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող առանձին գործիքների կատարողականը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և փոխառուի կողմից տրամադրված կամ Խմբի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Ֆիզիկական անձանց վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Մանրաձախ վարկավորման ստորաբաժանման կողմից: 2020թ-ից Խումբը ներդրել է մեքենայական ուսուցման վրա հիմնված նոր սքորինգային համակարգ ապառիկ գնումների պորտֆելի և օկայն սպառողական վարկերի տրամադրման համար:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը, որպես կանոն, արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գումարներում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում ամացյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում ներդրումների, բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման և արժեթղթերի փոխառության գոծառնությունների մաս:

Հանախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գրավի և այդ վարկերի և փոխատվությունների գծով պարտքային ռիսկի կենտրոնացման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 16-ում:

Չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է Ծանոթագրություն 29-ում:

Արժեզրկման գնահատում

2018թ. հունվարի 1-ից Խումբն ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված մի շարք սցենարներով՝ գնահատելու համար ակնկալվող դրամական պակասորդները՝ գեղջված արդյունավետ տոկոսադրույքով: Դրամական պակասորդը պայմանագրին համապատասխան կազմակերպությանը հասանելի բոլոր պայմանագրային դրամական հոսքերի և կազմակերպության կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է: Ստորև ներկայացված են ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի մեթոդները և առանցքային տարրերը:

Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականության *Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականությունը* որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտագանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտագանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապահանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին *Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին* ապագա պարտագանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարքի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:

Կորուստը պարտագանցման դեպքում *Կորուստը պարտագանցման դեպքում* դա այն կորստի գնահատված գումարն է, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտագանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտագանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը հիմնված է այն պարտքային կորուստների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում (ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ կամ ԱԺԱԳԿ), եթե տեղի չի ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի ան սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա: 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտագանցման դեպքերից: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները և 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ կախված ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Խմբի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի ան սկզբնական ճանաչումից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում պարտագանցման տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը:

հանդիսացող 1-ին փուլի խոշոր վարկերի համար, որոնք կազմում են իրավաբանական անձանց տրված վարկերի ընդհանուր պորտֆելի մոտ 55%-ը:

Նախընտրելի մոդելը լոգիստիկ ռեգրեսիան է, որտեղ այն մոդելավորում է երկուական պատասխանի փոփոխականի, այսպես կոչված, թիրախի (12 ամիս ժամանակաշրջանում պարտագանգման տեղի ունենալու ցուցանիշ) հավանականությունները մի քանի անկախ փոփոխականների համեմատ:

Պարտագանգման տեղի ունենալու հավանականության կորպորատիվ մոդելի մշակման շրջանակում կառուցվել են 3 գնահատման սանդղակներ.

- Վարքագծային, որը ներառում է գնահատման պարամետրեր, որոնք ձևավորված են Խմբի աղբյուրներից ստացված վարքագծային/գործարքային տվյալների հիման վրա,
- Ֆինանսական, որը ներառում է գնահատման պարամետրեր, որոնք ձևավորված են Խմբին տրամադրված առանձին ֆինանսական հաշվետվություններից ստացված տեղեկատվության հիման վրա,
- Որակական, որը ներառում է գնահատման պարամետրեր, որոնք հիմնված են Խմբում կուտակված կամ ստեղծված որակական և այլ քանակական տեղեկատվության վրա, որն արտացոլում է Խմբի պարտատերերի պարտքային ռիսկը:

Վերոնշյալ երեք մոդելները փոխկապակցված են՝ ընտրանքում ընդգրկված յուրաքանչյուր պարտատիրոջ, ինչպես նաև այն բոլոր նոր պարտատերերի համար վերջնական միավոր ստանալու համար, որոնք կներառվեն Խմբի կորպորատիվ պորտֆելում առաջիկա ժամանակաշրջաններում:

Վերը նշվածի հիման վրա իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդներն առանձնացվում են ըստ պարտագանգման տեղի ունենալու հավանականության վրա հիմնված հետևյալ վարկանիշների.

Ներքին վարկանշավորում	
1 (ամենաբարձր միավորը)	
2	
3	
4A	
4B	
4C	
5A	
5B	
5C	
6	
7	

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 1-ին փուլ դասված իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի մասին, որոնց համար Խումբը կիրառել է ներքին վարկանշավորման մոդելը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	2024թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Զուտ գումար
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր և փոխատվությունները			
Կարգ 1	1,809,784	48	1,809,736
Կարգ 2	1,518,808	832	1,517,976
Կարգ 3	12,754,710	6,125	12,748,585
Կարգ 4. A-C	108,116,448	210,238	107,906,210
Կարգ 5. A-C	205,003,094	1,559,899	203,443,195
Կարգ 6	92,551,430	2,680,544	89,870,886
Կարգ 7	15,743,192	980,287	14,762,905
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր և փոխատվությունները	437,497,466	5,437,973	432,059,493

հազ. դրամ	2023թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Չուտ գումար
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր			
Կարգ 1	-	-	-
Կարգ 2	6,070,748	200	6,070,548
Կարգ 3	3,563,983	1,886	3,562,097
Կարգ 4. A-C	113,237,764	162,037	113,075,727
Կարգ 5. A-C	199,614,412	1,289,752	198,324,660
Կարգ 6	29,899,537	706,657	29,192,880
Կարգ 7	8,536,396	346,073	8,190,323
	360,922,840	2,506,605	358,416,235

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 1-ին դասված ֆինանսական վարձակալության պարտքային որակի մասին, որի համար Խոււմբը կիրառել է ներքին վարկանիշային մոդելը 2024թ. սպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	2024թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Չուտ գումար
Ֆինանսական վարձակալության պայմանագրեր իրավաբանական անձանց հետ			
Կարգ 1	-	-	-
Կարգ 2	-	-	-
Կարգ 3	237,493	102	237,391
Կարգ 4. A-C	7,424,973	17,291	7,407,682
Կարգ 5. A-C	7,422,646	40,423	7,382,223
Կարգ 6	456,393	3,914	452,479
Կարգ 7	78,250	4,985	73,265
	15,619,755	66,715	15,553,040

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 1-ին փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության պարտքային որակի մասին, որի համար Խոււմբը կիրառել է ներքին վարկանիշային մոդելը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	2023թ.		
	Համախառն գումար	Պարտքային կորստի պահուստ	Չուտ գումար
Ֆինանսական վարձակալության պայմանագրեր իրավաբանական անձանց հետ			
Կարգ 1	-	-	-
Կարգ 2	77,227	3	77,224
Կարգ 3	-	-	-
Կարգ 4. A-C	4,029,996	2,855	4,027,141
Կարգ 5. A-C	3,793,284	24,010	3,769,274
Կարգ 6	46,910	1,527	45,383
Կարգ 7	33,184	1,345	31,839
	7,980,601	29,740	7,950,861

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են այն ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Խմբի ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցվելու հանգամանքից:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ամանցյալ գործիքների քլիրինգի պայմանագրերը, հետգնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության գլխավոր պայմանագրերը: Համանման ֆինանսական գործիքները ներառում են ամանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության և փոխառության պայմանագրերը: Ֆինանսական գործիքները, այդ թվում՝ վարկերը և ավանդները, չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Խումբը ստանում և ընդունում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետգնման, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի գծով:

Այս գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Խմբի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտազանցում կատարելու, անվարունակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում: Բացի այդ Խումբը և վերջինիս պայմանագրային կողմերը մտադիր չեն հաշվարկն իրականացնել գուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորությունների գուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	Ֆինանսական գործիքներ	Զուտ գումար
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	23,146,256	-	23,146,256	(23,146,256)		-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	23,146,256	-	23,146,256	(23,146,256)		-
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	(31,262,081)	-	(31,262,081)	(31,262,081)		-

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորու- թյունների գուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվու- թյունում չհաշվանցված գումարներ Ֆինանսական գործիքներ	Զուտ գումար
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(31,262,081)	-	(31,262,081)	(31,262,081)	-

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. Դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավորության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորու- թյունների գուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվու- թյունում չհաշվանցված գումարներ Ֆինանսական գործիքներ	Զուտ գումար
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	15,527,603	-	15,527,603	(15,527,603)	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	15,527,603	-	15,527,603	(15,527,603)	-
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	(17,170,201)	-	(17,170,201)	17,170,201	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	(17,170,201)	-	(17,170,201)	17,170,201	-

Վերը աղյուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և գուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ ԽՍՈՒՄԸ կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման հիմնարար գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը:

ԽՍՈՒՄԸ կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական հոսքերի հետ կապված պարտականությունները սահմանված

ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրենների խորհրդի կողմից:

Խումբը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածք, որը կազմված է այլ բանկերից և ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված երկարաժամկետ և կարճաժամկետ վարկերից, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդներից, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելներ՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և արդյունավետ բավարարելու համար:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և այդ դրամական հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- բարձր իրացվելի ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական հոսքերի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատությունն ապահովող ծրագրերի մշակում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության հսկողություն:

Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինը կառուցվածքային ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի և ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և փոխաստվություններից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ: Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով և իրացվելիության կանոնավոր «ստրեսային թեստեր»՝ շուկայական սովորական և ավելի խիստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ համախմբված հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս դեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է Ռիսկերի կառավարման բաժնի և ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Ակտիվների և պարտավորությունների բաժնի կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխաստվության հանձնառությունների գծով չզեղչված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված ամենավաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված դրամական ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է չզեղչված պայմանագրային դրամական հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ փոխաստվության հանձնառությունների գծով: Ֆինանսական երաշխավորությունների պայմանագրերի համար երաշխավորության առավելագույն գումարը բաշխվում է այն ամենավաղ ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում երաշխավորությունը կարող է օգտագործվել: Վճարումները, որոնց մասին հաճախորդները պետք է ծանուցվեն, դիտարկվում են այնպես, ինչպես եթե ծանուցումն անմիջապես ներկայացված լիներ, բացառությամբ հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ցպահանջ ավանդների, որոնց համար նշված են մարումների ակնկալվող ժամկետները: Այնուամենայնիվ Խումբն ակնկալում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումն այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որին Խումբը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված ավանդներին վերաբերող Խմբի անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալների հիման վրա:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	9,866,846	21,789,652	12,853,117	3,121,387	17,134,354	3,197,015	67,962,371	63,978,612
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	31,262,081	-	-	-	-	-	31,262,081	31,262,081
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	626,029,285	63,062,921	68,955,090	144,209,019	88,439,412	2,658,050	993,353,777	972,139,759
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	545,873	6,011,603	18,026,143	24,856,515	127,465,750	6,419,332	183,325,215	163,211,445
Ստորադաս փոխառություններ	-	385,628	598,444	1,210,156	19,777,300	18,100,524	40,072,052	28,475,542
Այլ փոխառություններ	136,871	1,990,960	1,304,506	3,450,569	8,525,780	2,300	15,410,986	14,266,625
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	423,951	106,328	573,763	1,141,897	8,041,561	11,432,727	21,720,227	12,563,272
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	668,264,907	93,347,091	102,311,063	177,989,543	269,384,157	41,809,948	1,353,106,708	1,285,897,337
Փոխատվության հանձնառություններ	151,424,537	-	-	-	-	-	151,424,537	151,424,537
Աձանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ (համախառն)	34,503,904	-	-	-	-	-	34,503,904	86,292

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	12,686,175	966,077	16,449,221	5,127,140	19,768,939	4,609,715	59,607,267	54,602,822
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	17,170,201	-	-	-	-	-	17,170,201	17,170,201
Հանախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	557,574,286	60,221,202	66,576,689	160,908,136	78,568,448	2,860,977	926,709,739	907,749,557
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	58,946	14,696,533	7,772,685	12,463,106	93,107,756	-	128,099,025	118,069,175
Ստորադաս փոխառություններ	-	674,680	520,281	1,191,665	17,668,156	24,187,661	44,242,443	29,732,721
Այլ փոխառություններ	12,963,427	2,922,979	2,512,229	4,738,148	13,542,852	30,842	36,710,477	34,473,780
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	453,305	198,502	590,238	1,098,771	8,374,563	12,592,825	23,308,204	13,158,183
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	600,906,340	79,679,973	94,421,343	185,526,966	231,030,714	44,282,020	1,235,847,356	1,174,956,439
Փոխատվության հանձնառություններ	122,041,497	-	-	-	-	-	122,041,497	122,041,497
Աձանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ (համախառն)	20,652,050	-	-	-	-	-	20,652,050	57,674

Վերը և ստորև ներկայացված աղյուսակներում հանախորդներից ներգրավված միջոցներում ներառված են ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդները: Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ Խումբը պարտավոր է վճարել ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներն ավանդատուի պահանջով՝ կորցնելով հաշվեկշռված տոկոսները: Ստորև ներկայացված աղյուսակում այս ավանդները դասակարգված են ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
 2024թ. երրորդ եռամսյակի համար
 համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով	26,576,616	21,554,173
1-ից 3 ամիս ժամկետով	47,566,614	43,505,887
3-ից 6 ամիս ժամկետով	50,231,046	48,884,162
6-ից 12 ամիս ժամկետով	98,735,239	107,662,374
Ավելի քան 1 տարի ժամկետով	34,588,141	26,661,814
	257,697,656	248,268,410

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների, մարման ժամկետների վերլուծությունն արտացոլում է անցյալ ժամանակաշրջանների օրինաչափությունը և հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների փաստացի մարումների ծավալը:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	130,051,765	-	-	-	-	-	-	130,051,765
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ	50,711	-	-	-	-	-	-	50,711
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	465,905	123,039	2,013,981	10,771,816	4,601,128	104,977	-	18,080,846
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	767,809	13,859	7,630,045	12,181,482	3,050,332	498,138	-	24,141,665
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,529,123	3,574,644	23,962,665	47,918,504	27,675,901	-	-	105,660,837
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	3,061,698	-	-	-	-	75,764,985	-	78,826,683
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	23,146,256	-	-	-	-	-	-	23,146,256
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	41,380,037	88,640,958	132,108,708	510,368,191	296,753,711	-	7,065,878	1,076,317,483
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	1,451	119,156	234,444	-	-	-	-	355,050
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	1,280,807	2,209,214	9,990,866	27,577,892	6,570,511	-	14,554	47,643,844
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	941,172	3,482,188	1,641,420	-	-	-	-	6,064,780
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	18,236,998	-	18,236,998
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	-	-	-	-	-	10,771,280	-	10,771,280
Հետաձգված հարկային ակտիվ	-	-	1,135,065	-	-	-	-	1,135,065
Այլ ակտիվներ	16,231,717	400,893	62,795	19,216	192	897,006	-	17,611,819
Ընդամենը ակտիվներ	219,908,451	98,563,950	178,779,989	608,837,102	338,651,774	106,273,384	7,080,432	1,558,095,082
ՊԵՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	39,863	-	46,429	-	-	-	-	86,292
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	31,262,081	-	-	-	-	-	-	31,262,081
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	9,861,543	21,562,295	15,623,529	14,778,508	2,152,737	-	-	63,978,612
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	326,300,629	121,361,824	180,767,887	340,448,767	3,260,652	-	-	972,139,759

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	544,638	5,960,915	40,839,537	111,502,771	4,363,584	-	-	163,211,445
Ստորադաս փոխառություններ	-	380,661	1,700,389	16,297,512	10,096,980	-	-	28,475,542
Այլ փոխառություններ	136,711	1,975,995	4,565,937	7,586,563	1,419	-	-	14,266,625
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	423,442	104,679	1,654,760	5,917,977	4,462,414	-	-	12,563,272
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	-	5,032,542	-	-	-	-	5,032,542
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	-	-	-	-	-	-	-
Փոխատվության հանձնառությունների գծով պահուստ	521,701	-	-	-	-	-	-	521,701
Այլ պարտավորություններ	5,105,142	3,251,286	20,078,470	-	-	-	-	28,434,899
Ընդամենը պարտավորություններ	374,195,751	154,597,655	270,309,481	496,532,097	24,337,786	-	-	1,319,972,770
Զուտ դիրքը	(154,287,300)	(56,033,705)	(91,529,492)	112,305,005	314,313,988	106,273,384	7,080,432	238,122,312

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների, մարման ժամկետների վերլուծությունն արտացոլում է անցյալ ժամանակաշրջանների օրինաչափությունը և հանախորդների ընթացիկ հաշիվների փաստացի մարումների ծավալը:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	133,193,708	-	-	-	-	-	-	133,193,708
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ	180,687	-	-	-	-	-	-	180,687
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	47,249	110,932	1,980,836	8,203,152	3,866,003	195,752	-	14,403,924
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	82,187	4,620,996	16,132,891	3,585,855	78,307	-	24,500,236
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	5,284,802	4,029,749	13,891,012	32,543,604	43,559,419	-	-	99,308,586
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	7,528,714	-	-	-	-	82,436,884	-	89,965,598
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	15,527,603	-	-	-	-	-	-	15,527,603
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	86,653,149	58,165,553	190,112,737	417,520,166	176,223,295	-	5,462,459	934,137,359
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	14,835	989,988	452,529	233,434	-	-	-	1,690,786
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	987,235	1,664,744	7,780,825	24,458,409	3,049,020	-	9,452	37,949,685
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	2,630,387	3,591,361	4,746,984	-	-	-	-	10,968,732
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	15,506,305	-	15,506,305
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	-	-	-	-	-	11,580,789	-	11,580,789
Հետաձգված հարկային ակտիվ	-	-	2,028,346	-	-	-	-	2,028,346
Այլ ակտիվներ	17,337,204	462,718	25,556	15,120	28	798,247	-	18,638,873

հազ. դրամ	Ցպահանգ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
Ընդամենը ակտիվներ	269,385,573	69,097,232	225,639,821	499,106,776	230,283,620	110,596,284	5,471,911	1,409,581,217
ՊԵՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	57,674	-	-	-	-	-	-	57,674
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	17,170,201	-	-	-	-	-	-	17,170,201
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	12,682,513	958,514	20,985,667	16,864,555	3,111,573	-	-	54,602,822
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	291,016,121	71,084,763	196,638,236	346,001,452	3,008,985	-	-	907,749,557
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	58,775	14,503,222	19,655,158	83,852,020	-	-	-	118,069,175
Ստորադաս փոխառություններ	-	660,548	1,620,264	14,325,317	13,126,592	-	-	29,732,721
Այլ փոխառություններ	12,917,350	2,869,107	6,963,187	11,704,676	19,460	-	-	34,473,780
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	451,890	194,837	1,626,576	6,132,444	4,752,436	-	-	13,158,183
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	-	7,543,362	-	-	-	-	7,543,362
Փոխատվության հանձնառությունների գծով պահուստ	663,272	-	-	-	-	-	-	663,272
Այլ պարտավորություններ	7,422,684	2,347,193	20,803,258	-	-	-	-	30,573,135
Ընդամենը պարտավորություններ	342,440,480	92,618,184	275,835,708	478,880,464	24,019,046	-	-	1,213,793,882
Չուտ դիրքը	(73,054,907)	(23,520,952)	(50,195,887)	20,226,312	206,264,574	110,596,284	5,471,911	195,787,335

Բացասական կարճաժամկետ իրացվելիության դիրքը կառավարելու համար Խուլբն օգտագործում է ֆինանսական արժեթղթերը, որոնք կարող են վաճառվել կամ գրավադրվել հետգնման պայմանագրերի դիմաց և հիմնվում է այն ենթադրության վրա, որ ընթացիկ հաշիվներից ելքագրված գումարները և ժամկետային ավանդները կփոխարինվեն:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Խմբի կողմից կիրառվող հիմնական ուղենիշը բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունն է: Այս նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները, նոստրո հաշիվները, ՀՀ կառավարության և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը և այն կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերը, որոնց համար գործում է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն և որոնց օգտագործումը ոչ մի կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ցպահանջ ավանդները, ինչպես նաև ըստ պահանջի վճարման ենթակա այլ պարտավորությունները: Ստորև ներկայացված է բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում.

	2024թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	2023թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված
Առ 30 սեպտեմբերի	66.51%	84.35%
Սեպտեմբեր ամսվա միջին ցուցանիշ	66.94%	90.42%

Վերը ներկայացված հարաբերակցությունը կիրառվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափի հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար, որը չպետք է պակաս լինի 60%-ից:

28 Կապիտալի կառավարում

Խմբի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են ապահովել համապատասխանություն Խմբի կապիտալի համար գործող արտաքին պահանջներին և պահպանել բարձր պարտքային վարկանիշ ու կապիտալի լավ ցուցանիշներ՝ գործունեությանն աջակցելու և բաժնետիրական արժեքը առավելագույնի հասցնելու համար:

Խումբը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների փոփոխությունների ու իր գործունեության ռիսկային բնույթին համապատասխան: Կապիտալը կառուցվածքը պահպանելու կամ դրա հետ կապված ճշգրտումներ կատարելու համար Խումբը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվելիք շահաբաժինների գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին կամ թողարկել արժեթղթեր: Կապիտալի կառավարման նպատակները, քաղաքականությունը և ընթացակարգերը որևէ կերպ չեն փոխվել նախորդ տարիների համեմատությամբ:

Խմբի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: ՀՀ ԿԲ-ի ներկայիս պահանջների համաձայն՝ բանկերի նվազագույն ընդհանուր կապիտալը պետք է կազմի 30,000,000 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 30,000,000 հազար դրամ): 2024թ. սպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խմբի կապիտալի չափը համապատասխանում էր ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նվազագույն կապիտալի պահանջներին:

Խումբը որպես կապիտալ սահմանում է օրենսդրությամբ վարկային կազմակերպությունների համար որպես կապիտալ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում էր 11%: 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի դրությամբ Խմբի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր սահմանված ցուցանիշին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը՝ հետագա փոփոխություններով, այդ թվում՝ շուկայական ռիսկերի ներառման հետ կապված փոփոխություններով, դեկտեմբեր ամսվա համար:

	2024թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	2023թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված
1-ին դասի կապիտալ	223,455,922	188,002,213
2-րդ դասի կապիտալ	34,992,461	36,091,664
Ընդամենը կապիտալ	258,448,383	224,093,877
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	1,488,076,839	1,336,398,547
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	17.37%	16.77%

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկի կշիռների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված պարտքային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականը՝ հաշվի առնելով պահանջներին համապատասխանող ցանկացած գրավ կամ երաշխավորություն: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր կորուստների առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

29 Փոխատվության հանձնառություններ

Խումբն ունի վարկեր տրամադրելու հանձնառություններ: Այս հանձնառությունները նախատեսում են վարկային ռեսուրսների տրամադրում հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների տեսքով:

Խումբը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ երրորդ անձանց հանդեպ հանախորդների պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու համար: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Փոխատվության հանձնառությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Խումբը կիրառում է պարտքային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են փոխատվության հանձնառությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի: Աղյուսակում փոխատվության հանձնառությունների գծով արտացոլված գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջությամբ տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն իրենց պայմանագրային պարտականությունները:

	30/09/2024 հազ. դրամ	31/12/2023 հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկային քարտերի գծով հանձնառություններ	35,033,287	32,391,673
Ոչ ֆինանսական երաշխավորություններ	66,365,459	46,752,828
Ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	25,913,533	24,683,790
Չօգտագործված օվերդրաֆտներ	18,931,108	12,797,942
Չօգտագործված վարկեր և վարկային գծով	5,181,150	5,415,264
	151,424,537	122,041,497
Արժեզրկման գծով պահուստ	(521,701)	(663,272)

Բացի վերը նշված փոխառված և փոխառվող հանձնառություններից, Խումբն ունի չօգտագործված վարկեր և վարկային գծեր, որոնց օգտագործումը պետք է լրացուցիչ հաստատվի Խմբի կողմից: Խումբը համարում է, որ մնացորդների գծով հանձնառություններ չեն ստանձնվել: 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ այս մնացորդները, որոնց գծով հանձնառություններ չեն ստանձնվել, կազմում են 45,905,069 հազար դրամ (2023թ-ին՝ 38,190,170 հազար դրամ):

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային փոխառված և փոխառվող հանձնառությունները պարտադիր չէ որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս հանձնառությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել մինչև կատարվելը:

2024թ. սպտեմբերի 30-ի դրությամբ 151,424,536 հազար դրամ գումարով ֆինանսական փոխառված և փոխառվող հանձնառությունները դասվել են 1-ին փուլ (2023թ-ին՝ 122,038,580 հազար դրամ), 0 դրամ գումարով հանձնառությունները՝ 2-րդ փուլ (2023թ-ին՝ 71 հազար դրամ) և 0 դրամ գումարով հանձնառությունները՝ 3-րդ փուլ (2023թ-ին՝ 2,847 հազար դրամ):

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է հանձնառությունների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2024թ. սպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված ժամանակահատվածների համար:

հազ. դրամ	2024թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հանձնառություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	660,710	15	2,547	663,272
Սկզբնավորված նոր հանձնառություններ	1,647,937	-	-	1,647,937
Ժամկետը լրացած հանձնառություններ	(1,532,537)	-	(4,960)	(1,537,496)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	(254,410)	(15)	2,413	(252,011)
Մնացորդը առ 30 սպտեմբերի	521,701	-	-	521,701

հազ. դրամ	2023թ.			
	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Հանձնառություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	301,349	1,884	43	303,276
Սկզբնավորված նոր հանձնառություններ	2,527,172	-	-	2,527,172
Ժամկետը լրացած հանձնառություններ	(2,275,443)	(657)	(63)	(2,276,163)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	40	(40)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(5)	5	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(3)	-	3	-
Կորստի պահուստի գուտ վերաչափում	107,599	(1,177)	2,565	108,987
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	660,709	15	2,548	663,272

30 Պայմանական դեպքեր

(ա) Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Խումբը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունների վերջնական գումարը, եթե այդպիսիք լինեն, նշանակալի բացասական ազդեցություն չի ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

(բ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Դեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

31 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Հսկողություն

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ Խմբի բաժնետերերն են՝ «Բենք օֆ Չորջիա Գրուփ ՓԷԼՍԻ» ընկերությունը (60%), «ՋիԷսՍԻ Բենք օֆ Չորջիա» ընկերությունը (30%) և ՎՋԵԲ (10%):

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի Խմբի վերջնական վերահսկող է հանդիսանում «Բենք օֆ Չորջիա Գրուփ ՓԷԼՍԻ» ընկերությունը: 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբը չունի վերջնական հսկող կողմ:

(բ) Գործարքներ առանցքային կառավարչական անձնակազմի հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը 2024թ. և 2023թ. երրորդ եռամսյակների համար:

	30/09/2024	30/09/2023
	հազ. Դրամ	հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	8,173,029	6,249,272

Այս գումարները ներառում են առանցքային կառավարչական անձնակազմի հատուցումները, որոնք հաշվեգրված են համապատասխան ժամանակաշրջանների շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

Ստորև ներկայացված են առանցքային կառավարչական անձնակազմի հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	30/09/2024 հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	31/12/2023 հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն				
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	657,732	9.68%	588,671	9.90%
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ	(603)	-	(411)	-
Այլ ակտիվներ	2,640	-	3,749	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	2,011,376	0.1% - 9.13%	654,713	0.1% - 9.18%
Պարտատոմսեր	1,346,005	6.54%	721,902	5.24%
Այլ պարտավորություններ	6,726,212	-	7,000,000	-

Ստորև ներկայացված են առանցքային կառավարչական անձնակազմի հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները 2024թ. և 2023թ. երրորդ եռամսյակների համար:

	30/09/2024 հազ. դրամ	30/09/2023 հազ. դրամ
Ծախույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	44,434	19,047
Տոկոսային ծախս	(67,154)	(23,900)

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ, ինչպես նաև 2024թ. երրորդ եռամսյակի շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Մայր ընկերություն		Նշանակալի ազդեցություն ունեցող բաժնետեր		Հիմնական բաժնետեր ընկերության դուստր ընկերություններ		Հիմնական բաժնետիրոջ հետ կապակցված այլ ընկերություններ և այլ կապակցված կողմեր		Ընդամենը հազ. դրամ
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն Ակտիվներ									
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	-	-	2,105,900	-	-	-	-	-	2,105,900
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	-	-	-	31,010	7.68%	31,010
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ	-	-	-	-	-	-	(28)	-	(28)
Այլ ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Պարտավորություններ									
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	-	-	5,305	-	-	-	-	-	5,305
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	-	-	1,510	0%	-	-	3,246,712	0.03%	3,248,222
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	-	-	703,696	8.35%	703,696
Թողարկված պարտատոմսեր	-	-	-	-	-	-	359,064	6.77%	359,064
Այլ փոխառություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Այլ պարտավորություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում չճանաչված հոդվածներ									
Ստացված երաշխավորություններ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ծախույթ/(վնաս)									
Տոկոսային եկամուտ	-	-	125	-	-	-	2,130	-	2,255
Տոկոսային ծախս	-	-	-	-	-	-	(407,717)	-	(407,717)
Այլ եկամուտ	-	-	214,704	-	-	-	-	-	214,704
Այլ ծախսեր	-	-	4,339	-	-	-	-	-	4,339

Ստորև ներկայացված են այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև 2023թ. երրորդ եռամսյակի շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Մայր ընկերություն		Նշանակալի ազդեցություն ունեցող բաժնետեր		Հիմնական բաժնետեր ընկերության դուստր ընկերություններ		Հիմնական բաժնետիրոջ հետ կապակցված այլ ընկերություններ և այլ կապակցված կողմեր		Ընդամենը հազ. դրամ
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր., %	
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն Ակտիվներ									
Անորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	-	2,043,508	8%	-	-	-	-	2,043,508
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	3,003,921	9.55%	-	-	-	-	3,003,921
Հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	-	-	-	4,149,683	9.03%	4,149,683
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ	-	-	-	-	-	-	(24,039)	-	(24,039)
Պարտավորություններ									
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	28,501	0.07%	743,924	-	298,304	-	2,011,202	0.02%	3,081,931
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցայահանջ ավանդներ	-	-	7,207,144	10.5%	-	-	437,847	8.58%	7,644,991
Թողարկված պարտատոմսեր	-	-	-	-	105,748	8.19%	206,631	5.83%	312,379
Այլ փոխառու միջոցներ	-	-	15,570,749	6.72%	-	-	-	-	15,570,749
Այլ պարտավորություններ	-	-	55,363	-	259	-	25	-	55,647
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում չհանաչված հոդվածներ									
Ստացված երաշխավորություններ	-	-	4,930,071	0.70%	-	-	-	-	4,930,071
Շահույթ/(վնաս)									
Տոկոսային եկամուտ	-	-	287,660	-	-	-	126,174	-	413,834
Տոկոսային ծախս	-	-	(550,700)	-	(3,191)	-	(4,861)	-	(558,752)
Այլ ծախսեր	-	-	-	-	(12,684)	-	(1,466)	-	(14,150)

32 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

Խումբը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):
- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել են նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները, նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գներն ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտելի են շուկայական տվյալներից:
- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնց դեպքում գնահատման մեթոդները ներառում են դիտելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալները և ոչ դիտելի ելակետային տվյալները նշանակալի ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գների հիման վրա, որոնց գծով պահանջվում են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու համար:

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ հանախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: Հանախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին, իսկ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 2-րդ մակարդակին:

2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբն ունեցել է ՀՀ ԿԲ-ից ՀՀ դրամով և 5.5%-7.5% անվանական տոկոսադրույքով ստացված վարկեր (Ծանոթագրություն 20): Վարկերը համարվում են շուկայի առանձին սեգմենտի վարկեր, հետևաբար, Խումբը գնահատում է, որ վարկերը ստացվել են շուկայական տոկոսադրույքներով:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են հանախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի հաշվեկշռային և իրական արժեքները 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի և 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

30/09/2024	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	Իրական արժեք հազ. Դրամ	Տարբերություն հազ. դրամ
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,130,381,157	1,131,003,924	(622,767)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	105,660,837	108,503,500	(2,842,663)
Ընդամենը	1,236,041,994	1,239,507,424	(3,465,430)
31/12/2023	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	Իրական արժեք հազ. Դրամ	Տարբերություն հազ. դրամ
Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	984,746,562	983,985,530	761,032
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	99,308,586	99,908,574	(599,988)
Ընդամենը	1,084,055,148	1,083,894,104	161,044

Ստորև բերվող աղյուսակում իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով ներկայացված է այն ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը, որոնք չափվում են իրական արժեքով և որոնց համար բացահայտված է իրական արժեքը 2024թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում նախատեսված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
- Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	-	17,890,742	-	17,890,742
- Ածանցյալ ակտիվներ	-	190,103	-	190,103
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(86,292)	-	(86,292)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
- Ներդրումային արժեթղթեր	-	24,141,665	-	24,141,665
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորությունների բացահայտված իրական արժեք				
- Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	1,131,003,924	1,131,003,924
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	108,503,500	-	108,503,500
	-	150,639,718	1,131,003,924	1,281,643,642

Ստորև բերվող աղյուսակում իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով ներկայացված է այն ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը, որոնք չափվում են իրական արժեքով և որոնց համար բացահայտված է իրական արժեքը 2023թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում նախատեսված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
- Պարտքային և հաստատուն եկամտով այլ գործիքներ	-	13,976,875	-	13,976,875
- Ածանցյալ ակտիվներ	-	427,049	-	427,049
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(57,674)	-	(57,674)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
- Ներդրումային արժեթղթեր	-	24,500,236	-	24,500,236
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորությունների բացահայտված իրական արժեք				
- Հանախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	983,985,530	983,985,530
- Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	99,908,574	-	99,908,574
	-	138,755,060	983,985,530	1,122,740,590

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և գեղջված դրամական հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայական դիտելի գները, և գնահատման այլ մոդելները: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ոչ ռիսկային և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սփրեդերը և այլ հավելավճարները, որոնք օգտագործվում են գեղջման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնային գործիքների և բաժնային գործիքների ինդեքսի գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

Սովորական և ավելի պարզ ֆինանսական գործիքների, այդ թվում՝ միայն դիտելի շուկայական տվյալներ օգտագործող և ղեկավարության դատողություններ և գնահատումներ գրեթե չպահանջող տոկոսադրույքի և արժույթային սվոփերի, իրական արժեքը որոշելու համար Խումբը կիրառում է ընդունված գնահատման մոդելները: Դիտելի գները և մոդելի ելակետային տվյալները սովորաբար հասանելի են շուկայում ցուցակված պարտքային և բաժնային արժեթղթերի, բորսայում շրջանառվող ածանցյալ գործիքների և բորսայում չշրջանառվող պարզ ածանցյալ գործիքների, այդ թվում՝ տոկոսադրույքի սվոփերի համար: 2-րդ մակարդակ դասված ֆինանսական գործիքների համար Խումբն օգտագործում է նմանատիպ գործիքների համար գնանշվող գներն այն շուկաներում, որոնք համարվում են գրեթե ոչ գործող:

Հանախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների իրական արժեքը գնահատելու համար ղեկավարությունը առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրություններով՝ արտարժույթով արտահայտված վարկերի գծով 2.8%-17.1% գեղջման դրույքները և ՀՀ դրամով արտահայտված վարկերի գծով 11.6%-17.1% գեղջման դրույքները կիրառվում են հանախորդներին տրված վարկերից և փոխառություններից ակնկալվող դրամական հոսքերը գեղջելու համար:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը գնահատելու համար ղեկավարությունը առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրություններով՝ 7.8%-10.2% գեղջման դրույքները կիրառվում են ՀՀ դրամով արտահայտված արժեթղթերի գծով և 1.2%-12.4% գեղջման դրույքները՝ արտարժույթով արտահայտված արժեթղթերի գծով:

33 Տերմինների բառարան

Հապավում	Սահմանում
IFRS	Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներ
ISAs	Առևտրի միջազգային ստանդարտներ
IESBA Code	Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի միջազգային կանոնագիրք
IMF	Արժույթի միջազգային հիմնադրամ
CBA	Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ
ALCO	Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի
FCA	Ֆինանսական կարգավորման և վերահսկողության վարչություն
ECL	Ակնկալվող պարտքային կորուստներ
PD	Պարտագանցման տեղի ունենալու հավանականություն
LGD	Կորուստը պարտագանցման դեպքում
FVTPL	Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող
FVOCI	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող
EIR	Արդյունավետ տոկոսադրույք
SPPI	Միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ
EPS	Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող շահույթ
LTECL	Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ
12mECL	12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները
POCI	Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված
EAD	Պարտքի գումարը պարտագանցման պահին
SOFR	Ապահովված օվերնայթ ֆինանսավորման տոկոսադրույք
LIBOR	Լոնդոնի միջբանկային առաջարկի տոկոսադրույք
EURIBOR	Եվրոպական միջբանկային առաջարկի տոկոսադրույք
ICR	Ներքին վարկանշավորում